

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SAVO
TIESĄ

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.¹

PREKIUOJA:

metams „ 2.00
pusmečiui „ 1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILA. PA. 7 /

Nr. 5

Philadelphia, Pa. 8 Vasario (February) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Musu naminiai reikalai.

SKAITYTOJAI «Kovos» rašo mums laiškus ir dėkavoja už padidintą ir pagerintą laikraštį. Tokia užuojausmė, ištikrumas, priduoja energijos ir paskatina mus prie darbo ir da rupestingiesnio gerinimo mūsų organo. Bet tos padėkos priguli ne mums, — tai jums, draugai visos partijos, ir skaitytojai, kurie savo triusu įstengt «Kovą» įkurt, padidint ir pagerint. Nuo jūsų prigulės ir tolesnis «Kovos» gyvenimas ir tobulinimaisis; tai — jūsų laikraštis; ir dabar, kaip ir visada, nepamirškite storint «Kovos» Fondą, didint ir stiprint partiją, rinkit skaitytojus, pardavinėt pavienius numerius, ir kitokiais budais stambit mūsų partijos finansus. Kaštai dvigubai pasididino, ir visai nebus per daug, jeigu mes savo išde turėsme nuolatos apie 500 dolerių. Kartais įplaukia, o kartais ne. Todėl atsarginis kapitalas būtina reikalingas. Beto, reikia mums pradėt dirbt daugiau. Rankraščių pradeda rasti, ir iš Europos žada prisijūt. Reiks išleisti knygucių. Gal galėsime išleisti, po III-ciam Susivaziavimui, mėnesinius prie «Kovos» priedus—knygutes. Tas

pakels ir organą, ir partiją ir visą mūsų darbą padarys vaisingesniu. Bet tam reikia pinigų. Todėl, nenuleiskite, draugai, rankų!

Straipsniai dabar «Kovoje» yra įvairūs. Su laiku bus da įvairesnių. Ypatingai stengsimės duot draugams medegos laivinties iš mokslingosios ir praktiškosios socializmo pusės; revoliucijiniu judėjimu tik gaivysime skriaudžiamųjų vargdienių dvasę, žadysime sąmonę ir krutumą. Straipsniuose draugai tankiai ras diskusijoms medegos; svarstys ir kalbės, aiškijis nesuprantamosias vietas; negalėdami ko išrišt tesikreips redakcijon užklauzdami apie tą ar kitą dalyką, sakinį ar žodį. Mielai bus aiškinama per «Kovą», kad tuomi pasinaudotų visi skaitytojai. Beto, tamtiksliai dabar talpiname alfabeto rėdu tarptautiškų žodžių išaiškinimus. Kiekvienas radęs «Kovoje» ar kitur kokį nesuprantamą žodį, atvers tą žodynelį, ir dažinos, ką tas ir tas reiškia. Gale metų susidarys gražus žodynelis. Ir teip, darbininkai, triusdamies sunkiai po 10 valandų fabrikuose, atėję namo, atilsio valandose ras «Kovo-

je» savo mokyklą, iš kurios lengviau ir be triuso galės kas nedėl daug ko naudingo išmokyti, susipažinti su svietu, draugijos surėdymu ir savo pačių reikalais. Atkartojam nurodymą, kad skaitydami atidžiai į viską tēmytų ir mokytųsi; tegul neina už dyką triusas žmonių, kurie rašo ir teikia savo broliams apšvietimą. Kitokių mokyklų mes neturim, kaip geras laikraštis. Ko nesuprasite skaitydami, užsižymėkit ant popierėlės ir prisiųskit redakcijon, kuri pasistengs išaiškint.

Kitą sykį parašysim da vėl apie svarbų dalyką, butent — apie pačią «Kovą» ir išleidimus raštų, kas kiekvienam draugui bus akyva dažinot.

IŠ SOCIJALIZMO ISTORIJS.

PIRMOSIOS SOCIJALIZMO DIENOS PRANCUZUJOJE.

(Žr. NN 3-4).

Fourier. Sako, jog tikras, grynai literatiškas socijalizmas buvo pradėtas skelbt per prancūzų Fourier, da anksčiau negu apie tą ėmė rašyt Saint-Simon ir Owen (anglas). Fourier'o pirmasis veikalas, *Théorie des Quatre Mouvements* (Pažvalgos judėjimo keturių), tapo atspaudžitas da net 1808 m. Bet ant tų pažvalgų mažai buvo atkreipta atydos ir jos neturėjo draugijoje jokios ėtekės iki toliai, kada pradėjo nupult judėjimas sen-simonistų ir owenistų.

Socijalizmas Fourier'o, iš daugelio atžvilgių visiškai skiriasi nuo mokslo Saint-Simon'o; abiejuose moksluose mes randame du priešingu socijalizmo tipu, kurie ir iki šiai dienai tarpe socijalizmo skelbėjų duodasi jaust. Sen-simonizmas reikalavo visą centralizuot (sutraukt į kupetą) ir atiduot valdžiai, o Fourier stengėsi kiekvienai žmonių grupai ir pavieniams suteikt kuoplačiausią liuosybę. Sen-simonistų skelbiamame surėdime valstija tampa pradeda-muoju punktu; ji būna tikroji ir viešpataujanti galybė; bet Fourier tokią galybę nori suteikt tiktai vietinėms kuopoms (kaimams, miesteliams, pilims ir tt.); ypatingai jis iškelia aukštyn tam tikras komunas (bendroves), kurioms jis davė vardą *Phalange*. Fourier'o skelbiamame surėdime *phalange* turi aukščiausią ir vyriausią vietą; kitokios draugystės stovi ant antros eilės ir jos jau priklauso nuo «phalangos».

Sumanytojas «phalangų», Francois Marie Charles Fourier*) (ištark: Furje) buvo labai ėžymus žmogus. Jis gimė Besancon'e 1772 m. Tėvas jo buvo turtingas audinių vaizbūnas (pirklys) ir suteikė sūnui platų apšvietimą, leizdamas jį į savo mieste esančią akademią. Vaikinas buvo labai gabus moksle, niekur jam nerizgo; su dideliu pasigailėjimu jis apleido tolesnį mokymąsi, verčiamas savo tėvo pramonės reikalais; ir su tais tai reikalais jis aplankė įvairius Prancūzijos miestus. Kaip keliaujantis pramoninkas jis buvojo Ūliandijoje ir Vokietijoje, kur daugelį patyrė ir apsipažino su svietu, su atskiriais žmonėmis ir su kitais dalykais. Paskiaus jis gavo nuo tėvo paliktinės apie 3.000 svarų sterlingų, ir su taja suma jis pradėjo nuosavę pramonę mieste Lyon. Bet užėjus Prancūzijoje teroro valdžiai, apgulė tą miestą jakobinai; ir ot laike toje apguli-mo jis prakišo visą savo turtą, buvo uždarytas kalėjiman ir vos vos išsisukė nuo giliotinos. Paleistas ant laisvės jis ėstojo kariume-nėn, kurioje išbuvęs dvejus metus vėla pagrįžo prie pirmųškčio gyvenimo.

Nuo pat jaunystės Fourier ypatingai išžiūrėjo ir tēmijo į ne-tobulybę vaizbinės sistemos. Da tik penkius metus amžiaus turė-damas, jis sykį buvo aštriai nubaustas tėvo už pasakimą pirkėjams teisybės apie savo krautuvės tavorus; o suaugęs iki 27 metų, jis buvo priverstas sunaikint Marselėje didelę daugybę ryžių, tyčia su-laikytų nuo išpardavimo, kad pakelt kainą ant valgimū, — nors visur aplinkui žmonės kentė badą. Jame pradėjo bujot persitikri-nimas, kad tokia sistema yra visiškai netikusi, kuri daleidžia kėro-tis panašioms nedorybėms. Jauzdamas pašaukimą prie atradimo tokiai sistemai vaistų, jis praverė savo gyvenimą betyrinėjant, be-jieškant ir beskelbiant geresnio surėdymo; tame savo darbe tokį tu-rėjo pasišventimą, kokių mažai istorijoje terandame. Bet — bėda: buvo jau biednas! Per čielą dešimtį paskutinių savo gyvenime metų, jis kasdieną laukė, kad ateitų koks turtingas kapitalistas ir padėtų jam ėvykdīt jo kiltus sumanimus. Bet — nesulaukė! Jo garbus triusas labai menkas gimė pasekmes. Jo raštus labai ma-žai skaitė, o da mažiau jo nurodimus sekė.

Kaip jau sakėm, Fourier'o mokslas tiktai tada pradėjo plės-ties, kada ėmė nupult sen-simonizmas. Nedidelė kuopelė entuzijas-tų pasekėjų susirinko aplinkui jį; tapo uždėtas skelbimui jo paž-valgų laikraštis; ir metuose 1832 buvo bandyta ėkurt netoli Versai-lles *phalange*, kuri, vienok visiškai nenusisekė. Metuose 1837 Fou-rier apleido šią pasaulę, kuri su tokiu neišsitikėjimu žiūrėjo į jo mokinimus. Jo pobūdy buvo nepaprastas pasišventimas ir širdin-gas ėtikėjimas į žmonijos pirmėivystę. Gali būt silpniausia jo mok-sle puse buvo tas, kad jis labai padidino arba perdėjo stiprumą žmogaus nesugadintųjų spēkų. Jo paties gyvenimas buvo tyras pa-vyzdis prastumo, tyrumo, mandagumo ir atsidadavimo žmonijai; tas viskas buvo jo aukščiausiu tikslu.

Nebereikia mums aiškint, jog visi Fourier'o darbai nukreipti buvo į tą pusę, kad pataisyt sugedusią draugijos sistemą. Bet ka-dagi jo pažvalgos į draugiją buvo sukvarmuotos ir nudažytos viso-kiais ėstabumais, — linkui teologijos [mokslo apie dievą], kosmo-gonijos (— apie susitvėrimą svieto), ir psichologijos (— apie dū-šę), — todėl mes turim kaip-ką jo moksle perkrautinėt ir išsiaiškint. Teologijoje Fourier linko prie pantheizmo [mokslo, jog viskas ant svieto su dievu]; jo etiškėjie mokslo pamatai, galima sakyt, buvo tie patis, ką ir Saint-Simon'o. Šiaip jau jis buvo optimistas (— vis-ką matė iš geros pusės), nors stiprus radikalas ir būklus mislyto-jas. Jis sakė, kad dievas viską padarė gerai, tiktai žmogus Jo dar-bų nesuprato ir jo tikslus išklaipe. Dievas viską apglėbia visato-je ir randasi kiekviename kūne, teip sakyt jis į viską persisunkia; Jis teipgi suteikia visatai pritraukimą ir judėjimą. Kadagi Newton išrado, jog pritraukimo tiesos valdo krutėjimą žemės, tai Fourier parodo, jog tos tiesos yra visatinos ir jos valdo netik krutėjimą žė-mės, bet ir visus judėjimus sviete; tų judėjimų yra keturi: medžia-giškas, organiškias, intelektuališkas ir draugijinis. Pritraukimo tie-sos yra tos pačios visame kame, — jos valdo žvaigždes ir mažiausį kirminėlį ant žemės; jeigu mes norim sutvertojaus tikslą suprast, tai turim žinot, jog pritraukimo tiesos teipgi persisunkia ir viešpa-tauja žmogaus dūšioje bei visų žmonių draugijoje. Aiškindamas savo sistemą Fourier stengiasi ištulkot Sutvertojaus tikslą. Savo fi-liozofiją jis laiko ne už koki ėšmislą ar spējumus, bet kaip teisin-gus mokslo atidengimus, kurie veda tyru keliu prie pirmųjų pri-gimties pamatų; jis norėjo, kad žmogus ėžvelgtų ir pažintų dieviš-kas prigimties tiesas.

Fourier'o pažvalgos apie susitvėrimą svieto yra ėstabiausi da-lis, ėstabiosios jo sistemos. Bet, kadagi ir jis pats savo sistemoje tą dalį labai už menką laiko, todėl ir mes ant jos neapsistosime. Jis, kažikodėl, tikėjo, kad svietas egzistuos aštuones dešimtis tūkstan-čių metų, — ketures dešimtis tūkstančių metų jis eis pirmyn, o ki-tas ketures — puls žemyn. Ir kadagi sulyg užrašytosios žydu isto-rijos mūsų svietas tėra septynių tūkstančių metų senumo, todėl da

*) Fourier'o pilnas veikalų rinkinys išėjo Paryžiuje 1840—46 m. m. 6-uoose tomuose; naujai išleista 1870. Gana plačiai išdėstė furjerizmą Viktoras Considérant veikale „Desti-née sociale“; teipgi Gatti de Gammont rašte „Fourier et son système“.

tebeesame kudukystėje. Dabartinis svieto laipsnis, anot Fourier, yra laipsnis apšvietos; bet kadagi mes per penkius tūkstančius metų klaidžiojom nežinėje ir nesupratom Sutvertojaus tikslų, todėl ir mūsų apšvietimas yra falšyvas: viską stengiamės nuduot, viską išmislyt panašų prigimtei; mūsų moksliškos ir drauginės įstaigos yra iškreipytos. Beveik visuomet mes vadinam tą blogu, kas iš tikro yra geru ir prigimtu; savo pajautimams ir geiduliams neduodam užsiganėdīt teip, kaip gamta jiems yra liepusi; ir todėl vienintėlis būdas ateit mums ant tikro kelio, — reikia duot laisvai, sveikai ir visuotinai išsiplėtot mūsų pajautimams.

Eidami tais Fourier'o išvadžiojimais, mes sutinkam jo pažvalgas ir mokslą apie dūšią. Jis pripažįsta žmoguje dvyliką griežtų pajautimų, sujungtų su trimis punktais pritraukimo. Penki geiduliai arba pajautimai yra protiški (vedanti prie smogėjimosi) — regėjimas, girdėjimas, pavuostymas, paragavimas ir dasilytėjimas. Keturi pajautimai randasi iš sątikių (grupose žmonių) — meilė, draugiškumas, saumylstė ir *familizmas* arba šeimyniškumas. Prasmė ir veiklumas šitų pajautimų yra labai matomi, — nebereikia jų nė aiškint. Likusieji trys pajautimai: *pasimainimas*, *leuktyniavimas* ir *susidėjimas* yra Fourier'ui svarbiausi. Pirmiausias iš šių trijų jungiasi su žmogaus troškimu turēt nuolatinus įvairūmus; antrasis — veda prie intrigų ir pavydo; trečiasis — pilnas smagurių, kurie gimsta iš susidėjimo proto su dūšia ir jieškojimo bendrai sau gerovės. Pirmųjų dviejų kliasų pajautimai būna po valdžia trečiosios; tečiaus pagaliaus ir trečiosios kliasos pajautimai tarp savęs turi nesutikimus ir veda savitarpinę kovą. Vienok *visus* tuos pajautimus žmoguje veda prie sątaikos vienas didelis draugijos pajautimas, kuri Fourier vadina *Unitėisme* (vienybė). Iš visų tų žmogaus nesątaiklių pajautimų, vienybė padaro harmoniją, lyginai kaip sumaišius visas spalvas išaina balta.

(Toliaus bus)

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA PIRMA.

1. Socijalizmas utopiškasis.

(TAŠA).

DĖLEI juoko da paminėsiu apie knygą pasirodžiusią XVIII-tame šimtmety, vardu «2440 metuos», parašytą Mersjo. Toje knygoj autorius papasakoja, kaip vienas paryžietis užmigo ir prabudo 2440 metuose (kaip ir garsioje apysakoje Bellamy'io «2000 metuos»). Tarp kō kito tas žmogus štai ką papasakoja: greitybė susinešimų buvo milžiniška, ir dėlko. Ugi dėlto, kad vežimų tekiniai buvę aukštumo sulyg bokštais. Tas labai akyva: nė elektrybė, nė garinė spēka da tada buvo žinomi, ir padidinimą greitybės galėjo žmogus sau perstatyt tiktai vienintėliu būdu: padidinant tekinius! Prie progos čia mes turim atsakimą mūsų priešams, kurie tankiai užklausia: koks bus ateity surėdymas. Dabartiniame laike mes da visai menkai tenumanome, kokius ištobulinimus mums žada technika net arčiausioje ateity.

Veikalas prancūzo Morelli, vardu «Prigimties tiesų rinkinys», naują sriovę įvedė utopistų rašliavon. Pirmiausiai toje knygoje yra išreikšta mintis, jog piliečiams reikia suteikt ne tiktai politiškas tiesas, bet būtinai reikalinga padaryt perversmas visuose drauginiuose žmonių sątikiuos. Turi būt sutverta, teip vadinama, prigimties ir teisybės viešpatystė, ant pamatų absoliutiškos lygybės. Draugiją jisai perstato, kaipo čielą organįzmą.

Prie minėto raštinniko nuomonių prisišliejo ir revoliucionie-

rius Babef, tas pats, kurs prancūzų revoliucijoje padarė garsų suokalbi, bet paskui nuėjo iki anarchizmo ir vėliaus pagrižo net prie vangiausios reakcijos. Jis reikalauja panaikinimo cenzūros, bet tiktai tokioje prasmė, idant cenzūra nelytēt atskirių ypatų, tiktai visus žmones; kitaip pasakant, jis prašalina cenzūrą nuo pavienių žmonių, bet išplėčia ją ant visos žmonijos.

Visai kitokią reikšmę, negu viršui aprašytasis veikalas, turėjo raštai kitų trijų žmonių, išleidusių savo pirmuosius veikalus pradžioje XIX šimtmečio. Šitie trys žmonės — garsingi, teip vadinami utopistai, tai: Saint-Simon, Fourier ir Owen. Tarpe šitų vyrų ir tųjų, ką anksčiau kalbėjom, skirtumas yra nemažas. Šie trys mokslinčiai ne tiktai aprašė apie savo navatniai sutvertą būsentį surėdymą, bet kritikavo ir buržujinę draugiją, ir ant pamatų šitos kritikos statė būsenčios draugijos sistemą. Perkratinėdamas dabartinę draugiją, Saint-Simon atranda, kad ji yra pilna priešingumų. Jis nurodo, kad dabar, kas vienam pavelyta, tas kitam uždrausta. Jis mato, kad draugijoje viešpatuoja vienas pamatinis principas: «eik šalin kuotoliausiai, idant aš galėčia užimt tavo vietą». Žmonės vienas kitam priešai. Draugija, sulyg jo nuomone, skaidosi į dvi rūši, — grupą darbininkų ir tinginių. Tečiaus Saint-Simon vadina darbininkais ne pačią darbininkų kliasą, bet pabirkantus, vaizbūnus (pirklus), na — ir pačius darbininkus; tinginiai, anot jo, daugiausiai dvarponiai. Bet akyva tas, kad jis jau patėmija kliasinius priešgūnumus, ēsančius ne vien tiktai tarpe dvarponijos ir buržuazijos. Jau pradžioje prancūzų revoliucijos opatas Sies kalbėjo, kad iš gilumų draugijos dygsta kokia tai nauja — trečia klias; o Saint-Simon surado, kad kliasiniai priešgūnumai randasi tarpe dvarponijos iš vienos pusės ir tarpe buržuazijos bei proletarijato — iš kitos. Jo sistemoje darbas apsireiškia stambiausiu pamatu naujos drauginės tvarkos. Tiktai tas gali naudotis piliečio tiesomis, kurs dirba, — arba: «viskas randasi per darbą, viskas darbu ir priguli». Jis parengė dirvą visiems tiems, kurie ējo paskui jo; jis jau permatė, kad politika išsivystys į mokslą suteikimui visuomeniškos gerovės. Politišką valdžią jisai paverčia į valdymą išdarbysčių bėgiu. Ir kada mes dabar sakome, jog valdymas ekonomiškōjo gyvenimo tautoje, privalo pereit į rankas proletarijato, tai žinokim, jog tą mislę pirmiausiai išreiškė Saint-Simon.

Aštriai kritikavo dabartinį surėdymą ir Charles Fourier. Akyva skaityt, kaip aiškiai ir pilnai Fourier pažišta savo gadynę. Aitrum pajuokimu jisai plaka ydas draugijos, kurioje jis gyvena. Jis pripažįsta, kad teip vadinamoji civilizacija turi veidmainingas įstaigas: «kiekviena nedorybė, kurią barbariškos tautos turėjo atvirai, mūsų teip vadinamoje civilizacijoje pavirsta į supainiotą, dvideidę ir falšyvą išvaizdą». Toliaus Fourier kritikuoja moteriškės padėjimą, ir naudojasi tokiais pat išvedžiojimais, kaip ir mes šėdien; ant galo būtinai reikalauja ją paliuosuot. Jis supranta, kad išsivystymas civilizacijos atsibūna kovos keliu. Toliaus jis supranta teipgi, kad visa žmonija nuolatos tobulinasi, ir kad tolesniam išsiplėtojimui vienų gaivalų, reikia kad kiti gaištų.

Trečias utopistas buvo anglas Owen. Kaip ir pirmsniejie utopistai, jis pasiremdamas ant mokslo ir materijalistišku pažvalgu, — kurias skelbė Prancūzijos enciklopedistai prieš revoliuciją, — rašė, jog pavienis žmogus neatsako už savo darbus; jeigu žmogus ką daro gero ar blogo, tai tas paeina ne nuo jo paties, bet nuo visos draugijos, kuri jį apsupa. Iš to išaina: jeigu mes norim, kad žmonės taptų kitokiais, tai privalome perkeist visas aplinkines jų sąlygas. Jis matė, kad Anglijos proletarijatas gyvena dideliame skurde. Jo laikuose Anglijos žemdirbystėse, kaimuose, jau buvo visiškai sugriuvusi. Pirmą sausio, 1800 m., Owen tapo vyriausiu vadovu vilnonių audeklų fabriko Nju-Lanarke, Škotijoje. Tuomet jis turėjo da vos 27 metus. Priėkus Engels šneka apie Owen'ą, kad jis buvo žmogus labai paprasto pobūdžio, bet turėjo nepaprastą gabumą vadovaut žmones. Iš tikrųjų reikėjo žmogaus sumanaus ir išmintin-

go, kad penkis tūkstančius darbininkų, iš girtuoklių ir tamsuolių perversit į civilizuotus ir padorius žmones; tas Owen'ui pilnai pasisekė. Ir tikėtai dėlto jam tas pasisakė, kad jis darbo valandas padarė žmoniškas, — įvedė 10 ir pusę valandų darbo, pakėlė mokesčius ir — kas svarbiausia — suteikė ir jiems dalį pelno nuo išdirbinių. Iš pradžių jis tuom sukėlė prieš savę visus Anglijos pramoninkus, bet greitai jie persitikrino, kad klysta; matydami, kad Owen'o pramonė kyla augštyti, įplaukimai pasidaugino dvigubai, ir įplaukimai akcijonierių pasididino ant 5 nuošimčių, — visi jie pradėjo girti Owen'o pasielgimą ir sekt jo pavyzdžiu. Bet tokios pasekmės jo paties jau nebeužganėdino. Jis pats sąu kalbėjo: Tai kas iš to, aš tik pabirkantų turtus padidinau. Teisybė, darbininkų padėjimas pasigerino, bet jų vergija neišnyko. Owen tapo komunistu. Jis da štai ką apreiškė: jeigu darbininkams yra leista dalyvaut pramonės įplaukose, ant lygios su pabirkantais, tai da mažai to; darbininkai privalo visame kame turėt lygias tiesas. Ir iš tokių išvadžių jis tapo utopistu. Jis sutaisė projektą tam tikrų kolonijų, tas projektas buvo išdėstytas su pastebėtinu nuoseklumu. Ir ot su tuo projektu jis nukeliavo Amerikon, su tikslu įkurt tokias kolonijas; bevykdamas savo sumanimą jis neteko viso savo turto. Keletas kolonijų buvo įsteigta, bet visos jos labai greitai sugriuvo. Paskiaus jis ėmė dalyvumą kovoje Anglijos darbininkų ir ypatingai karštai jis dalyvavo judėjime chartistų.

Utopistų norai ir troškiniai buvo aukšti ir prakilnus, bet štai kame jie klydo: jiems regėjosi, kad reikalinga tikta sutvert tam tikrą gerą sistemą, ir pildant pažymėtąsias tos sistemos išlygas, galima viename akies mirksny padaryt visai žmonijai laimę. Visi jie teip manė, kad viską tą gali įkūnyt ir vienas žmogus ir, jeigu toks geras žmogus būtų atėjęs ant šio balto svieto anksčiau kokia pora šimtmečių, tai ir visas perversmas būtų įvykęs daug pirmiau. Jie matė, kad buržujinis svietas yra neteisingas, todėl norėjo sutvert viešpatystę išminties, kurioje viskas būtų geriau. Visos šitos idėjos, beabejonės, buvo klaidingos; bet už tai utopistai aštriai, drąsiai ir nuosekliai kritikavo visą draugiją, — nors, tiesa, jog nemokėjo jos pataisyti. Ir šitoji kritika pasiliks jiems paskaityta kaipo nemirtinas nuopelnas; tas nuopelnas juos pastata toli aukščiau už daugumą žmonių, kurie teip išdidžiai ir su pajuokais apie utopistus šėdien šneka.

(Toliaus bus).

DVEJŲ METŲ PRAEITIS.

TĖMIJANT su atyda į žmonijos krutėjimą, kaip šitoj šaly, teip ir kitur, ypač mūsų tėvynėje Lietuvoj maatosi neišpaskaityti smarkus žengimas pirmyn. Pradedant nuo užgimimo revoliucijos Rusijoje, ir bėgant misle per visą tą kruviną laiką, matome baisesius sopulius vargdienių mūsų prigimtuose kraštuose; nuo 22 sausio, 1904, caras išžūdė Rusijoje tūkstančius nekaltų darbininkų, maldaujančių tyrono, kad ans palengvintų savo despotišką jungą. Liejosi nekaltų kraujas Lietuvoje, Lenkijoje ir Kurše. Minios žmonių varguolių, maldaujančių duonos ir laisvės, krito ant žemės tūkstančiais nuo nuožmaus carizmo dovanos: kulų, kardų ir nagaikų. Gavo laisvę amžiną, nes daugiaus nebereiks jiems jokių susimylėjimų! Neliejo kraujo caro giminės nė turčiai, bet vis varguoliai ir belaisviai mūsų broliai darbininkai, kuriems trūko maisto užlaikimui jų ir savo vaikelių gyvasties, ir drabužių pridenimui kūno nuo šalčio. Caras išžūdęs baduolius jautėsi prašalines nuo savęs didžiausį pavojų. Bet jis labai ir labai apsiriko. Žmonių bruzdėjimas nenuutilo, nes gyvenimo sąlygos Rusijoje ne tikta nepasigerino, bet da blogesnės paliko. O juk vargas ir skurdas yra revoliucijos tėvai. Taigi da labiaus užsidega revoliucijos liepsna;

visi šaukia vienu balsu: šalin, tyrone, su gaujoms savo plėšikų ir žūdytojų! Lai gyvuoja revoliucija!

Dveji metai prabėgo nuo prasidėjimo revoliucijos; Rusijoje ir Lietuvoj carizmas jau nevienos mus brolio sulakė kraują ir apėiulpė kaulus; prikimšo kimština nekaltų kalėjimus, kitus guja šalton Siberijon, o ištremtieji už laisvę drąsiai vis šaukia: Šalin carizmas! Lai įvyksta žmonių valdžia, meilė, lygybė ir brolystė! Škaičius caro valdžios priešų vienval didinasi. Ant krauju nulietų gatvių ir kaimų dygsta ir bujoja naujos revoliucijai spėkos. Nebespėja caro valdžia jų išnaikyti, ir nebesuspės. Carizmo dienos vistiek jau atgyventos, Jis yra gyvas lavonas. Drąsiai stoja į glitas kovotojų nauji narsūnai, kurie geidžia Rusijai ir Lietuvai autonomijos, laisvės plėtotis, apsišviesti; baigia griaut storas despotizmo sienas ir sutepat darbininkų krauju caro sostą, kuris stovi antsprando varguolių, ir jau dreba kaip lapas vėjo purtomas; — laukia tik valandos, kada sukurs smarkiau varguoliai ir numes tą sunkenybę nuo savo sprando.

Ir toje kovoje, mes matom ima širdingiausių veiklumą visų šalių susipratę darbininkai, tai yra socialistai, Taigi ir mes, broliai lietuviai Amerikoje, sukruksim prie darbo; ypatingai po šitų dviemetinių sukaktuvių «Kruvinajo Nedėldienio», rengkime prakalbas, kelkim visur demonstracijas; pasirodykim, kad mes esam vienas kūnas ir atjaučiam vieną sopulį. Tik suremkim kartu pečiais, ir nors toli budami padėsime išverst despotizmą ir sutraukit jojo re-tėžius. Šelpkime tuos karžygius, kurie kovoja už laisvę ir mūsų brolių darbininkų tiesas. Nežiūrėkim ant keiksmų kunigijos ar Šliupų ir kitų jiems panašių socializmo ir revoliucijos priešų. Į jų nederības ir sėjimą nesutikimų tarpe mus, žiūrėkim su pasikoktėjimu ir pagaila jų doriško nupuolimo. Tokie darbai, kaip kad Šliupas daro (pav. Waterbury iškeikdamas socialdemokratu Lietuvoj ir visų šalių socialistus) vistiek jie šventam revoliucijos bėgiui nepakenks, nes jie paremti ant neapykantos ir neteisybės. Tegul tokie priešai tampa nuo draugijos paniekinti; tegul sau gyvuoja vieni, nes kaip socializmo šviesa jiems akis atidarys, tai tąsyk pabus jie patis, ir pamatys, ant kokio nedoro kelio jie stovėjo.

Tik prie darbo, draugai! Riškimės į vienybę, švieskimės, skaitykim ir platinkim darbininkiškus raštus. Mes turime išlaimėt svieta, nes mes esame svietas. Kas ne su mus, tas prieš mus. Ne-užges mūsų reikalavimai iki įgysime visas žmoniškas tiesas, eida-mi po raudonu revoliucijinio socializmo vėluku.

A. J. Vizni.

Imitacija kalbos revoliucionieriaus G. Geršuni.

DASIŽINOJĖS nuo draugų, jog atvažiavo Chicagon garsus Rusijos revoliucionierius, Grigorji Geršuni, pabėgęs iš Siberijos, pasiryžau ir aš jį pamatyt. Prakalbos buvo parengtos žydų socialdemokratų organizacijos «Bund», didelėj miesto salėj «Orkestral Hall». Sulaukęs vakaro nuvažiavau su draugais ir aš išgirstų iš lūpų karžygio-revoliucionieriaus žodžių, apie Rusijos revoliuciją.

Salėj žmonių buvo jau gana daug; merginos pardavinėjo Geršunio paveikslus. Nedidelė kuopelė muzikantų griežė revoliucijai nes dainas. 9 val. vak. sujudo visa salė, — pamislėjau, tur būt at-eina Geršuni, ir muzika pradėjo griežt Marselietę; pasirodė ant scenos revoliucionierius Geršuni. Visa publika sustojo ir su didžiausiu entuzijazmu ir rankų plojimu sutiko laisvės karžygi. Tas traukėsi apie 10 minutų, truputį nusiraminus, revoliucionierius susuko: «Lai gyvuoja Rusijos revoliucija!»

Ir vėl aplodismentai. Po to angliškoj kalboj kas ten paaškino to vakaro tikslą ir pakvietė kalbėt tūlą oratorių Kac. Kalbėtojas kalbėjo žydiškoj kalboj. Po jo moteris kalbėjo angliškai; matyt iš jos kalbos, jog labai prijaudžia revoliucijai. Po jos, kalbėjo laisvės karžygis G. Geršuni, rūsiskai. Pasakė, kad jis atvažiavęs pasakyti teisybę, kaip baisiai elgiasi Rusijoje caro biurokratijos siaubūnai, su trokštančiais laisvės karžygiais. «Girdėjau, — sako, — kad Rusijos valdžia siūlo gerus pinigus už mane, bet aš dabar nebijau josios, nes jaučiuosi esąs laisvės šaly. Jūs, šnipai, kurie esate čionai, — imkite mane, arba eikite ir pasakykit savo carui, kad aš čionai. Dėkavoju Amerikos laisvei ir tiems karžygiams: Linkolnui, Vašingtonui ir kitiems, kurie laisvę iškovojo». Potam meldė Amerikos valdžią, kad ji padėtų Rusijos kovotojams. «Jūs, — sako, — turite būt su mumis». Priminė, kad Rusijos caras Mikė jau seniai yra miręs morališkai.

Po to jis da kalbėjo žydiškai. Kalbėjo žemum balsu, tik, kada-nekada pakeldamas toną. Gale kalbos paprašė publiką, kad atiduotų pagarbą karžygiams, kritusiems už žmonių laisvę. Visi žmonės sustojo, o muzika pradėjo grajit antgrabinį maršą, laike kurio mačiau, daug žmonių verkė, kurie žinojo, kad jųjų brolis, sesuo, ar tėvas, krito nuo tyronų rankos.

Po šios kalbos buvo renkamos aukos; surinkta 260.00.

Paskiau vėl kalbėjo Geršuni, rūsiskai, apie Rusijos revoliuciją. «Daug, — sako jis, — yra žmonių, kurie skelbia, kad Rusijoje nėra revoliucijos. Tie žmonės pasakoja arba rašo, kad apdumti nesuprantančių žmonių akis ir iš to pasinaudot. Aš sakau, kad Rusijoje tik da pradžia revoliucijos. Ir, revoliucija yra. Darodymui to, turiu keturius jenerolus liūdininkus, kurie keles dienas atgal, krito nuo rankos revoliucionierių!»

Toliau privedė vieną prilyginimą, būtent:

« Jūs matėte, kaip per Rusijos kaimą eina geležinkelis, kaimiečiai žmoneliai pamatę ateinančią traukinį, bėga visi kuo toliausiai iš kelio tam velniui. Bet traukinys nueina ant stoties, sustoja; tada kaimiečiai susirinkę apie lokomotyvą, šokinėja; jie dabar ponai, apvaldė traukinį. Bet stoties viršininkas padavė signalą mašinistui; mašinistas atsuko rankeną, ir lokomotyvas su didžiausiu smarkumu sužė, ir metėsi pirmyn, sutrupindamas, visus stovinčius apie jį, o pats nudundėjo toliau. Pernaį metų revoliucijos lokomotyvas buvo priėjęs visai prie caro rūmų, bet ant tulo laiko jis sustojo. Dabar laukia tik signalo. Atminkite, kad vidury ugnismarkiai dega, tik rankena užsukta. Dabar kad pasijudis lokomotyvas, tai sutris liudės neapkenčiamą carizmą su visa jo biurokratija.

Teip kalbėjo laisvės karžygis-revoliucionierius Gregorj Geršuni.

Pabėgėlis.

Delei referendumo No. 2.

SAUSIO 29, nepaprastame susirinkime 1-mos LSPA. kuopos, tapo apsvartytas referendnm No.2, paduotas per 19-tą L SPA. kuopą, reikale garsinimo aukautojų vardų, neprisiuntusių sykiu aukų «Kovos» redakcijon. Po ilgų diskusijų ir visapusių apsvartymų 2-rasis refendum'as tapo atmestas 24 balsais prieš 4, ir 1-ma kuopa atsisako visai balsuot ir tolesniai svarstyt apie jį dėl šių priežasčių: 1) kad suplaukimas daugelio vardų aukautojų, apsunkina ir redakciją ir zecerius, kurie ir beto apsunkinti; 2) kad, mes nematome nė iš vienos pusės nuog to pakėlimo mūsų partijos ir organo; 3) kad tą

dalyką tiktai Susivaziavimas gali pilnai apsvartyt, kur visos kuopos galės duot įnešimus tame dalyke; ir 4) kad aukautojų vardai ir dabar yra garsinami mūsų organe, kurie yra prisinčiami draug su aukomis; siuntimo gi kelias aukoms «Kovos» redakcijon nėra uždarytas ir niekuom neblogesnis už kitus kelius. Taigi draugai gali juom naudotis be jokių referendumų. Pasiuntusieji gi aukas kur kitur, turi pilną tiesą reikalaut pagarsinimo vardų ten, kur aukos tapo pasiūstos.

Su meile visai Partijai,

1-ma LSPA. KUOPA.

29 sausio, 1907 m.

Philadelphia, Pa.

Patemijimas.

Patyręs, jog išrinktoji komisija parupinimui mūsų partijai charterio, jau artinasi prie rezultatų savo uždavinio, patėmyčia porą žodžių. Dar pora savaičių ir darbas bus atliktas.

Taigi apsiziurėkim, draugai, kad neįsiskverbtų klaida, kaslink užvardijimo mūsų organizacijos, kuris turi tilpt ant charterio

·Iki šiol mūsų organizacija vardijose «Lietuvių Socijalistų Partija Amerikoje». Bet, apsvartykim, ar liogiškai teip yra užvardyta. Jau ir II-ame Susivaziavime buvo pakeltas tas klausimas, bet dėlei stokos laiko ir pailsimo dalyvavusių draugų, tapo paliktas be rimtesnio svarstymo.

Todėlei, dar syki prieš išėmimą charterio (kadagi potam jau nebelaikas bus svarstyt, naikjt, ir vėl kitą rupinti) noriu atkreipt draugų atydą ant to, jog užvardijimas mūsų organizacijos yra neatsakantis mūsų tikslui.

Kaipgi gali vienoje nacijoje,*) vienodą programą ir taktiką turėdama organizacija, tik dėlei skirtumo kalbos savi-valdiškai gyvuojanti, vardytis partija? Pasivadint «Partija» butų galima tiktai tada, kada rastūsi kame nors skirtumas; bet pas mus nė teorijoje nė praktikoje iki šiol toks skirtumas da neapsireiškė; todėl nėra nė priežasčių, ant kurių remianties butų galima pasivadint «partija».

Mūsų organizacijos užvardinimas turėtų skambėti šiteip: «Lietuvių Socijalistų Organizacija Amerikoje», o ne «L.S. Partija Amerikoje»,

Man rodos, kad tuom išvengtum (nors dar neatsitikusių bet galimų atsitikt) kliučių politikoje ir kėblumų sątikiuose su nacijonališka socijalistų partija, o teipgi sątikiuose su LS DP. Europoje.

J. Sukys.

*) Žodį «nacija» aš suprantu teip kad šalyje, kur visi žmonės turi lygius įstatimus ir lygias tiesas ir tuomi interesuojas, tai nors susidėtų ir iš įvairių tautų, visgi turi viena nacija skaitytis.

PARTIJOS REIKALAI.

SULYG nutarimo LSPA. II-ro Susivaziavimo, trečias susivaziavimas bus laikytas nedėdieny prieš pirmą gegužio šių metų, Waterbury, Conn.

Todėl šiuomi primenu kuopoms, kad jau laikas pradėti ruoštis prie III Susiv., – rinkti pinigus kelionei delegatų kaštams ir svarstyti reikalus partijos, rengt įnešimus susivaž. ir pasikalbėt apie mūsų reikalus per «Kovą»; nes iki III-čiam susivaziavimui lieka kokie 3 mėnesiai, — laikas nedidžiausias geram prisiruošimui. III-čiame Susivaziavime turėtų but reprezentuota kiekviena kuopa, 100 atstovų–delegatų turėtų susirinkt Waterburin.

Prie progos pranešu apie žemiau sekančius reikalus:

Daugumas kuopų reikalauja iš C. K–to Charterio; apie tai gauta daug laiškų su reikalavimais duot charterio šakas. Reikalavimų tų C. K–tas negali išpildyt, nes charterio partija dar neturi. II-asis Susiv. išėmimui charterio paskyrė tam tikrą komitetą iš draugų: Dr. J.Želvienės, J.Perkuno ir A.Stonelio, katriems ir pavedė tą visą dalyką. C. Organizatorius, reikalaujant kuopoms, kreipėsi prie minėto Komiteto per drg. A.Stonelį, katras atsakė 1 sausio, prižadėdamas susinešt su kitais nariais ir padaryt kas bus galima. Ir 4 N «Kovos» Charterio Komitetas praneša, jog vargiai begu bus galima charteris imt nuo «Socialist Party»; jis nurodo, jog parankiau busė pasirupint charterį savo.

Paskutiniame laike patilpo keletas patėmijimų «Kovoj» ir teiposgi gauta laiškų, su užkaisimais apie Literaturos Komisiją, kuri, kiek žinome, esti tik ant popieros. Po II-ojo Susivaziavimo aš bandžiau suorganizuot ją ir rašiau pas keletą jos narių, bet negavau pagaliaus atsakymo. Iš savo pusės matau už reikalą pranešt, kaipò savo patyrimą, kad Literaturos Komisiją suorganizuot yra negalimas daiktas, — dēlei stokos jai veiksmarodžių; ir dēlto, kad daugybė jos narių išsiskirstė po visą didelę Ameriką, pagaliaus suorganizavus ir norint ją palaikyt judėjime, reikėtų užlaikyt tam tiksliai visą kanceliariją. Viskas, ką galima, tai kad tie draugai, kurie yra komisijos nariais, kiekvienas pagal savo išgalę gaminėtų raštus pavieniais, ir abelnai darbuotųsi daugiau kaip bile vienas draugas.

New Yorko ir New Jersey IV rajonas, savo konferencijoje patėmijo C.K–tui, kad «visoki užmanimai butų paimami į didesnę atydą». Ant to galima užtikrinančiai pasakyt, kad tiek kiek pajėgos ir stoka veiksmarodžių pavėlija, nariai C. Komiteto su didžiausiu pasišventimu pildo savo privalumus. Draugai turi atmint, kad nariai C.K–to negauna algos, o nebunant milijonieriais, nē valkatomis, turi užsilaikyt iš savo delnų triuso, — kaip ir kiekvienas doras žmogus. Ir tad aišku, kad darbas partijos yra atliekamas tik vakarais; jeigu da pridėt, kad C.K–tas neturi suvis kanceliarijos su visokiomis naujo išradimo mašinomis ir, kad ir ta pati tvarka, kokია yra šėdien partijoje, tapo užvesta tik per C.K–tą 1906–1907 (va-

karais), nes pereitų metų C.K–tas nieko nepaliko pasimokimui savo įpėdiniams; aišku, kad ideališškai vest reikalus partijos, prie tokių išlygų, negalima. Apie save galiu pasakyt, kad dirbu 16 val. paroje, — daugiau dirbt netik negaliu, bet klausiu savęs, ar išturėsiu iki III-čiam Susivaziavimui. Vienok konferencija, padarydama tą patėmijimą, pasielgė ne draugiškai, — nes tokiu budu galima užgaut nekaltus draugus. Kodėl kuopa, katra padavė įnešimą (jeigu buvo toks atsitikimas), nepriminė apie paskubinimą išpildymo įnešimo; o darant gi patėmijimus, reikėjo parodyt įvardžiai, kas ignoruoja įnešimus kuopų ir kokiame atsitikime. Kritika yra geistina kiekvienam pasišventusiam draugui, bet tolei kolei galima iš to pasimokyt.

Drg. M.Barnes, «Socialist Party» Tautos Sekretorius (National Secretary of the Socialist Party) siunčia ant mano vardo jų oficiališką biuletėną (partijos žinias) dēlei išsiuntinėjimo LSPA. kuopoms. Aš turiu prigatavijęs siuntinius po 1 egz. už keturius paskutinius praėjusių metų mėnesius, kiekvieni kuopai. Sekretoriai kuopų apturėję tuos biuletėnus, peržiurėję ir davę peržiurėt draugams, katrie moka angliškai, nenaikykite jų, bet pridėkite prie kitų kuopos popierių. Aš mislinu, kad kuopų sekretoriai visus laiškus, gautus ant vardo kuopos, užlaiko. (Popieras laikant liuosas lengva išmėtyt; geriausiai laikyt susegtas pavidale knygos). Vienok išsiuntinėjimui minėtų popierių reikia man turėt tikrus kuopų sekretorių adrisus (tankiai pasitaiko, kad krasa gražina laiškus siųstus kuopoms); ir dēlto šiumi prašau — išsiųskite kiekviena kuopa susinešimų adrisą. Tą padarykite šėdien, da kol neužmiršite; parašykite ant atviro laiško (postcard), padėkite tik adrisą ir numerį kuopos, daugiau nieko. — Kuopos, kurios nepristatys adrisų, žinių nesiųsiu.

Su broliškais sveikinimais

A.Petratis, Centro Organiz.

29 sausio, 1907.

397 N.Front st., Grand Rapids, Mich.

Philadelphia, Pa. — 29 sausio atsibuvo nepaprastas susirinkimas 1-mos LSPA. kuopos, kurs buvo sušauktas dėl rinkimo naujo komiteto, ir teipgi, apsvarstymo paduoto klausimo 1-mai kuopai per C. Organizatorių, apie sutaisymą medegos Partijos Konstitucijai. Nežiurint, kad daugelis iš kuopos draugų naktimis dirba, susirinkiman pribuvo suvirš 30 draugų, kurie visi noriai interesuojasi socializmo klausimu ir šėdieniniu judėjimu. Padarius apyskaitas, pasirodė, kad 1-ma kuopa jau turi suvirš 60 sąnarių pilnai mokačių sąnarines. Abelnai imant, visi kuopos nariai pastebėtinai kyla supratime ir rintai pradeda viską svarstyti; – o tai vis pasekmės to, kad kasnedėl pradėjome laikyt pasikalbėjimus (diskusijas).

Komitetan išrinkta: organizatorium S.Mankus, sekret. susinešimų A.Bernotas, sekr. finansų A.Rušinas, išdininku Marijona Kiveriutė, knygium F. Žukas.

Įnešimas C.Organizatoriaus 1-mai kuopai, kad ji išrinktų iš savo tarpo draugus, kurie sutaisytų medegą Partijos Konstitucijai iki III Susivaziavimo, — tapo priimtas. Bet

1-ma kuopa neima viena tą viską daryt, bet palieka atvirą kelią tam darbui visoms LSPA. kuopoms, kur tik yra gabesnių draugų. Yra tai pareiga visos partijos. Ir, mūsų nuomone, iki III Sus. medega konstitucijai turi butinai but sutaisyta.

Apdirbimui konstitucijai medegos nuo 1-mos kuopos išrinkti šie draugai: A.Žagaras, A.Rušinas, A.Kvederās.

Norinti susinešt draugai su šia Komisija, lai adrisuoja:

A.Žagaras, 1418 So. 2-nd st., Philadelphia, Pa.

Sekr. 1-mos kuopos, A.Bernotas.

Raportas Centro Finansų Sekretoriaus LSPA.,

už II pusmetį 1906 m.

C. Finansų knyga prieš II Susivažiavimą nebuvo vedama. Pradėjau tad aną nuo 1 d. Liepos, rubrikuodamas ant pusmečių. Reikalautą No. «Kovos» pusmetinį raportą gavau tik iš 4 kuopų. Užbaigiu tad knygą toms skaitlinėms kurias gavau iš kuopų 1 d. Liepos 06 iki Sausio 07 m.

Partijos stovis pagal Finansų knygą — sekantis:

No. kuopos.	Kiek kuopa įmokėjo į Centrą per praėjusį pusmetį.	Kuopos skola Centro Išdul.	Skaitlius užsimokančių sąnarių kuopoje.	Skaitlius moterų kuopoje.
1	\$ 33.55	\$? ?	39	9
3	22.25	4.20	24	1
4	34.40	12.60	51	1
5	8.00	4.20	49	6
6	4.20	? ?	7	—
7	14.20	4.10	16	—
9	10.80	0.60	10	1
11	7.80	3.40	24	—
12	1.60	5.60	6	—
14	? ?	3.60	26	—
15	17.00	2,00	25	4
16	8.00	0.00	10	1
18	13.60	0.00	10	—
19	71.25	20.00	66	7
22	10.30	1.20	9	—
23	13.55	1.40	14	—
24	10.00	? ?	8	2
25	8.40	2.20	9	1
27	6.60	0.00	16	—
28	9.10	5.80	12	—
29	39.45	4.10	47	—
31	14.90	7.25	21	5
32	2.20	3.80	6	—
34	30 20	2.60	45	3
35	3.00	0.00	5	—
37	2.60	4.60	6	—
39	8.75	1.60	9	—
40	29.80	6.85	34	4
41	1.80	3.80	5	—
42	12.10	3.25	13	5

44	10.80	0.60	21	—
45	10.75	? ?	19	1
46	19.15	2.20	20	—
47	4.60	2.00	8	—
48	8.80	6.20	18	—
49	7.35	7.00	16	1
50	8.00	2.40	12	1
51	11.00	10.00	33	1
52	4.80	2.40	21	4
53	8.40	1.40	15	—
54	8.60	0.60	13	—
55	3.40	5.00	11	—
56	3.80	1.20	4	1
57	6.40	0.00	18	—
58	9.40	1.20	30	—
59	2.80	0.00	14	—
60	8.80	0.00	29	3
61	—	—	20	2
Seeleyville, Ind.	1.00	0.00	5	—
Yonkers, N.Y.	0.00	? ?	3	—
50 kuopų įmokėjo	588.05	150.95	942	64
Pavieniai	31.95	—	24	1
Viso	620.00	150.95	966	65

«Kovoj» per praėjusį pusmetį pakvituota mėnesinių 733.90, kas reiškia, kad aš negavau atskaitų ant 145.85. Išskaičius tuos iš 150.95 kuopų skolos, gausime skaitlines šiokias:

1) Kuopos ir pavieniai per pusmetį įmokėjo mėnesinių (733.90x31.95) 765.85;

2) Kuopos skolingos (150.95 - 145.85) 5.10;

3) Skaitlius užsimokančiųjų mėnesinę duoklę sąnarių (942x34) 966;

4) Skaitliuje sąnarių yra moterų 65;

9) Gyvuojančių kuopų Partijoje 50.

Toks yra Partijos stovis įmokėjimuse mėnesinių mokesčių. Kitos finansų operacijos, kaip išlaidos, prenumerata ir «Kovos» fondas yra vedamos per kasierę ir Redakciją, pakvituojamos kiekvieną savaitę Partijos organe.

Iš priežasties neprisilaikymo kuopose tvarkos prisiuntime mėnesinių raportų, atskaitos finansų knygoje yra nepilnos.

Su sociališka meile visai Partijai

P.Bukšnaitis, LSPA. Centro Finansų Sekretorius.

20 Šausio 07 m.

Korespondencijos.

Naugatuck ir Union City, Conn. — Sausio 17d. š. m. mūsų miestelij atsibuvo susirinkimas su prakalbotomis ir deklamacijoms. Kalbėtojum buvo Peterburgo universiteto, juriško fakulteto studentas — Pijus Grigaitis, 2-tras LSDP.

atstovas, neseniai pribuvęs iš Lietuvos. Pirmsėdžiui atidarius susirinkimą deklemavojo: Marė Bendoraičiūtė «Kapitalas ir jo augintinis» ir «Lietuvos Szviesuoliams», Anelė Pricevvyčiūtė «Užmiršim mėš» ir «Kalėjime», ir Mgd. Bendoraičiūtė «Darbininkų giesmė» ir «Lietuvos Darbininkams». Visos 3 iš Waterbury, Conn. Paskiaus užėmė vietą ant palaipos drg. P. Grigaitis. Ilgoje (kalbėjo į 2 valandi laiką) ir aiškioje savo kalboje drg. Grigaitis išrodinėjo visą bėgį revoliucijos, jos paskmes, pradžia, išsiplėtojamą ir dabartinį padėjimą revoliucijonierių. Kalba buvo maždaug tokia:

« Pirm 13 mėn. Rusijos padėjimas buvo visai kitoks, t. y. tada prasidėjo smarkiausia kova tarp valdžios ir revoliucijonierių. Matydama valdžia jog kaskartą ta kova vis apima platesnę ir platesnę caro viešpatystės dalį, ir nežinodama kaip išsisukt iš nagų įnirusios liaudės, kad nustabdyt sukilėlius šaukia savo pavaldinių Dumą. Vienok nenusisekus apdumt akis susipratusiems darbininkams ir juo labiau, kad tos Dumos atstovai kuo tolyn, tuo labyn pradėjo išrodinėti visus blogus valdžios pasielgimus ir šunybes caras tą Dumą tiesiog išvaiko. Bet žmonių atstovai vietoj skirstytis, nuvažiuoja Vyborgan ir išleidžia iš ten atsišaukimą į visą Rusijos liaudę, šaukdami į kovą su caro valdžia. Tuoj po to atsišaukimo sukilo kareiviai, reikalaudami geresnio užlaikymo, apsiėjimo su jais ir tt. Valdžia matydama blogus vaisius uždeda karės stovį ant didesnės pusės savo valstybės. Tuoj prasideda persekiojimas atstovų pasirašiusių po Vyborgo atsišaukimu, persekiojimas spaudos, susirinkimų ir draugysčių laisvės, kurią buvo «davęs» viliungingas caras ir tt. Bet ar tas negelbsti! Matydama valdžia paojų iš visų pusių įveda karės lauko teis-

mus, tai yra teismus susidedančius iš 4 ypatų (apicierių) kurie pagavę kaltą ar nekaltą žmogų, bile tik buvo ant jo koks nors šnipo nurodymas, tuoj be jokio pasiteisinimo, be liudininkų balsuoja: pakart ar sušaudyt? Ir jei didesnė pusė balsų sako sušaudyt, tai tas žmogus nors ir suvis nekaltas butų į 24 valandas tampa ant vietos sušaudytas. Teip valdžia «malšina» revoliuciją. Ir tiesa: jai tas nekaltų žmonių «malšinimas» iš dalies nusisekė, ir jai tik ne teroras tai valdžia jau galėtų girtis kad «revoliucijos seniai nėra». Vienok tikra revoliucija (teroras) kuo tolyn tuo smarkyn eina. Iš pradžių galabindavo tik viršininkus, žandarų pulkauninkus ir policistus, bet juo tolyn, tuo labyn eina prie aukštesniųjų. Teip, tik keletas dienų atgal tapo nugalabintas didelis carizmo rėmėjas gen. Ignatjevas, prokuroras kariškas Von Launitz ir tt. Teip įbaugintas caras mąsto įvest karišką diktaturą, pavedant valdžią vienam jenerolui, kuris galės skersai ir išilgai visą Rusiją, kart, šaudyt ir skerst nekaltus žmones. Daug įbaugino valdžią ir visotinas streikas, sukilimai Maskvoj ir kariumėnėj o padraug reikalavimai demokratiškos viešpatystės su žmonių renkamais atstovais.

Dar turiu pasakyt apie 1-mąją Dumą. Socijaldemokratai (netik lietuviai, bet ir visos Rusijos) boikotavo iš syk ją, nes nematė nieko gero. Socijaldemokratai teisingai sakė kad ta «Duma» vistiek ilgai negyvuosianti, jei ji bandys ką nors išsistart prieš valdžią. Ir teip buvo. Vienok po Dumos išvaikymo ir išleidimo Vyborgo atsišaukimo atbudo agituojamas Dumos atstovų, iki šiol snaudęs, kaimas. Kaimiečių minios pradeda streikuot ir parodo savo tikrą revoliucijoniškumą prieš valdžią. Tuoj sukilo juodųjų jurių laivynas ir tik

Vargas mokina.

(Iš kaimiečių gyvenimo.)

(UŽBAIGA)

III.

NEDĒLIOS diena. Gražus rytmetis. Saulė apipylė savo spinduliais šmutiškių kaimą ir jo gražius rumus, kurių kambariai pripildyti puikiomis, minkštomis sėdynėmis, kresėmis, dailiais aržuoliniais stalais ir kitokiais rakandais. Prasidėjo bildėsis linguojančių vežimų, kuriuose sėdėjo juodai pasirėdę, šilkinėmis skepetaitėms apsiguobę; toli skambėjo ant vieškelio klapsėjimas atbukusių pakaustų po šimtinių žirgų kojomis. Tai šmutiško ir kitų panašių kaimų ukininkai važiuoja ant pamaldų į Krakų bažnyčią. Važiuodami pasiveja pėsčius, teipgi keliaujančius bažnyčion; dauguma tų pėsčiųjų ėjo basi, apsilvilkę senoviškomis kvolduotomis sermėgomis; baltos su išplyšusioms kelenomis kelinės, balavo pakeliais; ant pečių nešėsi užsimetę medinius klumpius, — sulinkusius, sukumpusius. Užlipus ant kalnelio matytis bokštai minėtos bažnyčios. Varpai skamba — šaukia žmones, kurie skubiai renkasi ir veržiasi vidun. Vei-

dai jų ramūs — rimti, pilni užsiganėdinimo; visų mislįs atkreiptos į vienodą šauksmą tų varpų, gandas kurių, drauge su mislimis, ten kur augštai padangėse pranyksta... Viduje pamaldos. Už valandos matytis pamažu žingsniuoją priebažnytin augštas, su įtraukta krutine, žmogus. Pažįstam mėš, kad tai tas pats, kurs vasaros laike savo vaikus maitina žaliu-nėmis, t. y. Puišis. Įėjęs bažnyčion, girdi — kunigas pamokslą sako; lyg ant tyčių išgirsta šiuos žodžius: atsiteiskite, jeigu ponams, valdžiai ar kam kitam padarėte nors mažiausią skriaudą: ar tai pievas išganėt, ar malkas iš girių vogėt, ar nesąžiniškai darbą atlikot — etc. etc. Puišis tuojaus atsisuko ir kažį-ką murmėdams išėjo; atsistojęs palei stulpą, pasirėmęs ranka, paskendo į galias mintis. Ant jo veido buvo matytis didis neužsiganėdinimas. Rustus jo veidas teip ir vertė kiekvieną praeivį pamislyt: tasai žmogus yra nelaimingas. Juodos, pilnos išminties, žibančios akys lyg su panieka ir pasigailėjimu praleidžia kiekvieną praeivį. Tarytum jos perveria kiekvieno žmogaus mislį. Žiūrėdamas į išeinančius iš bažnyčios ir karčiai šypsodamos, nebalsiai sau kalbėjo: o kokie jūs visi esate nelaimingi; kokios jūsų klaidingos nuomonės, šnekos, svarstymai; pilni esat godumo, apgavysčių, veidmainybės; o ką tik pasimeldę iš bažnyčios išėjo! Kvailai atsidavę žodžiams, buk tai įpėdinių Kristaus, tikite nežinodami prasmės jų. Garbinat tuos, kurie neverti nė žmogiškos paguodo-

su dideliu sunkumu tapo apmalšintas, Sukilimai Latvijoje, Kronštade, Sveaborge, Revelije ir kitur. Tuo tarpu pakilo kuo smarkiausia agitacija tarpe karumenės kuri ir iki šiol tęsiasi. Valdžia išsyk manė apsieit suvis be žmonių atstovų, bet kitaip pasirodė. Dabar matydama kad ta revoliucijos bangą jau paskutine vilnia rengiasi nuplauti visą biurokratijos jungą, šaukia antrąją Dumą, tikėdamosi jog į šitą gal pasiseks išrinkt «ramesnius» atstovus, kurie nedrįstų teip elgtis kaip pirmieji. Bet jos mieris turbūt bus klaidingas. Po pirmutinės Dumos išvaikymo įpykę valstiečiai nenusileis, bet vėla rinks tuos pačius ar dar smarkesnius atstovus ir tuomi užduos gal paskutinį smugį caro valdziai. Dėlto ir mes, – socialdemokratams, agituojame už šitą Dumą ir norime kuodaugiausiai žmonių pravesti į ją ir trokštame kad šita Duma būtų dar daug aštresnė už pirmąją ir tuomi nors ir neišvaduotų visą Rusiją nuo biurokratijos jungo, bet pavarytų daug daugiau pirmyn agitaciją. Deltogi dabartiniu laiku reikalinga kuodaugiausiai agitacija tarpe darbininkų, delto kad norint ką laimėti reikalinga agituot tarpe darbininkų kaipo didžiūmo mūsų visuomenės.»

Ant pabaigos kalbėjo apie socializmą, aiškino jo programą, siekius ir ragino Naugatuck'o ir Union City'es lietuvius risti prie darbininkiškos partijos, vienyti darbininkams į vieną milžinišką susivienijimą. Ragino atbusti iš dvasiško snaudulio kuriame – kaip drg. Grigaitis nuo draugų girdėjęs – mes snaudžiame pasilikę nuo kitų. Rodė imti pavyzdį nuo kitų miestų lietuvių kur darbininkiškos kuopos siekia į keletą šimtų ypatų. Kalba -susirinkusiems matomai labai pamego nes gausus plojimas rankų (ne iš papratimo kaip tu-

nės. Iškreipia jie Kristaus mokslą, ir jus klausote; Kristus skelbė lygybę, o čionai skirsto žmones į ponus ir vergus. Ir tokie tai vadinasi Kristaus įpėdiniai, kurie stato savę augščiau kitų, liepia prieš save be kepurės stovėti, liepia kvėpuot užnuodytą atmosferą, liepia gyvent mislimis įnešančiomis melą į visą žmonių! Ar tai žmonės? Ne, tai tyronai, žmogaus pavidale, išnaudotojai, veidmainiai...

Užsimislijęs Puišis nė nepatėmijo, kaip žmonės jau pradėjo skirstytis. Paėjęs Puišis toliaus, jį pralenkė karieta, ketvertu stoninių arklių užkinkyta, kurioje sėdėjo senas ponas su žilais dideliais usais; tai buvo magnatas Antanas Zaborškis, didis išnaudotojas apielinkės darbininkų, – važiavo įšutęs iš klebonijos. Pravaziavus karietai pro šalį, Puišis atsisotojo ir užsižiūrėjo į atsitolinantį vežimą. Bestovint jam, prisiartino jaunas vaikinai ir tarė:

— Rytoj butinai ateik šieno piaučią, – vakar buvau užėjęs, bet neradau namie, neužmiršk!

— Teip, galiu prizadėti; bet nepamiršk, kad dabar jau pradėjo virst kita gadynė; savaitę atgalios mes vargo žmonės—skurdžiai, ėjom prašytų darbo, duonos; bet dabar prašysiu, kad atsiųstum man porą gerų arklių ir furmoną; pėsčias daugiau į darbą nebevaikščiosiu; nebijok, iš bado nenustipsiu, kad ir nedirbsiu pas jus ir panašius į jus; aš daugiau nebenoriu but išnaudojamu ir paniekintu. Aš teipgi nenoriu,

li sako) buvo girdėtis po daug kartų, ypač kada drg. G. ištarė apie nežmoniškus darbus, pažeminančius caro valdžią, žodžius. Išsiskirstant girdėjosi balsai: «Czia tai kalbėtojas, ne-teip kaip tas «šliuoptarnių vadas» kurs nieko daugiau nežino kaip tik plust, keikt visus, o kaip nuō tų išnaudotojų saugotis nieko ne pasako.» — Kad turbūt apie tai nieko neišmano: — sakė jiems kiti...

Aukų surinkta 10.42c. kuriuos skiriame revoliucijonieriams «raudoniesiams» (socialdemokratams), bet ne «melynsparniams».

Vietinis.

Pittsburgo LIETUVIŲ REZOLIUCIJA, ATMINIMUI SAUSIO 22 d.

Matydami jog XX šimtmetis nepaprastai sujudino milijonus žmonių, ilgai miegojusių ir nesupratusių savo žmoniškų tiesų, ir kad net tamsiausios minios pradėjo reikalaut kiekvienam žmogui prigulinčių tiesų; ir

Kadangi: tas apsiareiškimas ypatingai smarkiai apsiareiškė mums arčiausiai prie širdies gulinčiame krašte – tėvynėje Lietuvoje ir visoje Rusijoje, kur sukilo vargingieji gaivalai ir savo desperacijoje daužo retėžius juos varžančius, norėdami atgaut savo tiesas, kuriomis džiaugiasi kiti žmonės; o

Kadangi: tas teisingas reikalavimas sutiko baisią opoziciją tarpe gaivalų turėjusių naudą iš žmonių tamsumo: valdžios tarnų, didžturčių, dvarininkų, kai-kurių pardsidavusių kunigų, – kurie uoliai padeda caro valdziai slopinti atgijantią žmonių dvasią, kankindami juos kaip tik katras išmano: mezdami į kalėjimus visai nekaltus žmones, šaudydami, karda-

kad ir kitus žmones ponai vėla verstų į vergus; mes, darbininkai, sudedam jums gėrybes ir turtus, o jus mus apgaudinėjat. sukat tąs pačias algas, užrašinėjat bausmes, tąsiojat po teismus ir skriaudžiat visai, kaip tik išrandat galimu!...

Tą prataręs, Puišis atsisukė ir nutraukė namon. Pavijo jį puikūs vežimai ukininkų ir ponų; teipgi kada-ne-kada užvijo ir menkesnis koks bobilėlis, kurs pasikinkęs į išklebusį vežimėlį kuprotą kumelaitę, su kreivu lanku, lageno į namus, kaip sveikas mokėjo. Pavijo kelios jaunos mergaitės, linksmai šnekučiuodamos su vaikiniais. Tie patys, kurie dirba per dienas ir naktis turčių naudai. Nepavijo tik Puišio jo kaimynai, sulinkę nešini medinius klumpius. Bet jį pavijo jų mislįs, kurios visų išvargusiose galvose vien tik ir dirbo apie neišrištą vakarykštį ganyklų klausimą; kiti kaimynai bobiliai turėjo viltį tik ant vieno Puišio, tikėdami, jog jis ir išmislys ką nors, gal išriš tą sunkų klausimą ir išlaikys tą sklypą dirvonų nuo pagrobimo besočių ukininkų. Bemislydami nepasijuto, kaip dasiekė tąs pačias ganyklas, kur ant kalnelio pamatė besėdžiantį Puišį, kuris da iš vakarykščios visai nebuvo buvęs namie.

Prisiartinę prie jo, pradėjo svarstyt vis apie tą patį skaudomąjį dalyką – ganyklas. Ne ilgai sprendę, vienbalsiai nutarė neduotis skriaust ir gint savo tiesas.

— Tėvai, pratėviai ganė, – ir mūsų vaikai turi naudotis

mi ir badu marindami kiek apšviestus žmones, skriaudami ukininkus, apvogdami jų namus, ir žemindami jausmus žmogiškumo, gėdindami mus moteris, išdavinėdami, neteisiai apkaltindami ir persekiodami visai ramius, vien laisvės trokštančius gyventojus; organizuodami bandas žmogžudžių ir apkrikštydami juos «kovotojais už tėvynę», platindami juodąsimtišką literatūrą ir tuomi kiršindami žmones vienus prieš kitus, agituodami sakyklose ir ausinyčiose nekilt prieš pripažindami, bet ramiai tunot tamsumoje ir kuno bei dvasios vergijoje; skelbdami pasauliui neteisingas žinias apie dorą ir siekinius tikrų kovotojų už laisvę; ir

Kadangi: visame pasauly gyvuojant kapitalizmo tyranijai ir turėčių bei karunuočių despotizmui, nė iškur nesimato vargdieniams pagalbos ir išėigos iš to desperatiško padėjimo, kurian įstumta milijoninė minia valstiečių ir darbininkų Rusijoje, Lenkijoje, Suomijoje, Lietuvoje ir kitur, ir kad jų šauksmai kaip prie dabartinės valdžios taip ir prie viso svieto galiunų sutinka vien paniekinantį nusišypsojimą ir liekasi su paniekinimu atmesti; ir kadangi, nesirandant jokios išėigos iš nelaisvės ir pagalbos, likimas pavergtųjų luomų priguli vien nuo jų pačių vienybės ir ardyimo tos verguvės, todėl mes **p a t a r i a m:** neatleist ir nenupult dvasioje, bet kovot drąsiai ir solidariškai su visais prispaustaisiais, kaip kad tą darėt iki šiol per dvejų metų bėgį, – kovot be pasigailėjimo su mirtinu priešu ir jo tarnais, nesidrovint vartot visus tuos įrankius kuriuos ir priešas ant Jus galvos vartoja; taigi mes

Patariam: kadagi caro teroras žudo Jūsų vyrus, tėvus, vaikus ir brolius, lai žmonių teismo teroras naikina gyvastis

šiomis prosenių tiesomis; kitaip prisieis karves parduot, kurie da užlaiko, kas da labiau prislėgs mūsų gyvenimą, – pratarė Bazilius.

— Taip, – atsakė Lisius, – paduosim į teismą, ten turėsime laimėt.

— Ką čia laimėt, – sušuko Puišis, – jau seniai laimėta. Atrado Jankauckas kokius ten kapčius, buk kada tai jiems prigulėjo lygi tų kapčių. Teisme tas laimės, kurs kyšį didesnį duos, o kur mūsų kyšiai?.. Mūsų duonos neturim, o da apie teismą svajojam...

Da biskį pasikalbėję išsiskirstė į namus.

IV.

Tamsi vasaros naktis nusileido ant Puišio ir jo kaimynų stubelių. 1901 metuose šiltos balandžio dienos staiga paliko šaltos. Tiršti debesys aptraukė visą dangų. Nuo pamiškio paputė aštrus vėjas, pranašaudamas lietu ir didžią audrą, nors ir dabar jau krito maži lašai. Apyseniai ir suvargę šeši žmogeliai, ramsčiuodamiesi lazdomis, greitai įklampsėjo į skurdžią Puišio grįčią, ir nieko nepaklausę, atsisedo pagal stalėlį. Gale, prie lango, ant suolo sėdėjo užsimislilęs Puišis, kuriam tik prasidėjo penktas desėtkas metų. Su viena ranka jis glostė mažą sunelį, meiliai apsikabinusį tėvą, o antroje laikė popierą, ką tik apturėtą iš kanceliarijos. Deganti mediniame liktoriuje žvakė metė balzganą šviesą ant jo veido; matėsi, kad jis kažko nekantriai laukia. Primerkęs akis tartum

visų tų, kurie yra priezasčia mirties tukstančiams ramių gyventojų; nes, geriau nudėt vieną caro tarną, negu laukt koliai jis taps priezasčia mirties arba amžino vargo dešimties ar šimto ramių gyventojų. Carizmo teroras naikina Jūsų gyvenimus, namus ir Jūsų ramumą, atsimokėkit tat jam tokiu pat budu, griaudami jo sostą iš pamatų, idant jonelikų sulaukus kitų metų sukaktuvės 22-ros dienos sausio;

O mes remsim Jus, Jūsų kovoj už mūsų ir savo laisvę, pagal išgalę tyros, myliančios Lietuvos laisvę širdies.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Rinkimai traukiasi visai ne po caro skoniu: visur gauna viršų darbininkų partijos, – caro priešai. Valdžia atvirai apreiškė kad jeigu tik Dūmoj bus didžiuma radikalų, tai – nedaleis nė pradėt darbo – išvaikys. Menama, kad tas lengviai gali atsitikt.

Kratos ir areštai nesiliauja. Nesimažina ir bombų dirbtuvių suradimai bei suėmimai ginklų, kuriuos gabena per rubežius iš visų pusių. Kad sukilimas rengiasi, tai neabejoja niekas iš rimtesnių žmonių, kurie iš tolo ir iš arti prisistebi į dabartinį Rusijos padėjimą. Tyronai patį sau taiso kartuves, nežiūrīt kokių priemonių nesigriebia smaugimui liuosybės judėjimo, – nežiūrīt, kad ir visų šalių kapitalistai jiems prijaučia ir šelpia!

Haval. Kažikas paleido paskalą, būk du japoniečių kareivių pulkai, persirėdę darbininkais, įplaukė į Havaiškas salas. Kadagi ten ir be to japoniečių yra nemažas skaitlius, o jie visuomet linke prie bruzdėjimo prieš Amerikos globą, tai tas paskalas suteikė

snaudė; bet vienok akįs atidžiai buvo atkreiptos į tą popierą; peržiurėjęs, praplėtė dideles juodas akis ir, pamatęs sėdinčius šaly stalelio savo kaimynus, tarsi kruptelėjo. Bet po trumpai valandėlei tylėjimo, pratarė:

— Liudnos dienos, vargas mokina... Štai ką tik apturėjome popierą, kuri praneša mums galutiną pralaimėjimą. Sudžios aiškiai pasakė – nesipriešint ir užsileist turtingesniems; ką ir persitikrinom dabar, kad veltui buvo mūsų bylinėjimas, nes išleidom paskutinį skatiką; man pačiam apie dešimtį kartų reikėjo pėsčiam suvaikštintėt į Keidainius; išlaidos, vargas... Sudžios vis už turtingesnius stoja, nes ir jie pats iš turčių paeina. — Keles savaites atgal mano žmona buvo nusivarius pasiganytų karvę ir prašė pavelijimo; bet kur tau? apspito iš visų pusių, pasiundyti tėvų, ukininkų vaikinai, – ko ne sudraskė į šmotelius; Martino Kišuno sunus, Antanas, išmušė su branktu ranką, – ir dabar da nevaldo, pasirišus vaikščioia. Ištikrųjų, nėra teisybės teismuose, turtingesni visur laimėja; šmutiškiečiai beabejonės pasisavįs sau mūsų gányklas; matosi tarp žmonių koks tai besąmoningas troškimas turtų ir begėdiškas panaudojimas pajėgos, kurią pinigai suteikia; kokia tai liga, kuriaja žmonės visur serga; ir šita biauuri liga iki didžiausiam laipsniui išsiplėtojo ir tarpe mūsų brolių-lietuvių, geriaus sakant šmutiškiuose... Ukininkai tukstančius skaito, puikią žemę apsiglėbė, o neramumas to audringo gyvenimo ant žemės, apsvaigino jiems pro

daug nerimos amerikoniškiems kapitalistams. Labai lengviai gali visos salos sukilt ir uždaryt Amerikos panosėj duris.

Vokietija. Iškilto tautų neapykantos klausimas: visi didžiųjų miestų viešbutninkai ir savininkai hotelių iškabino ant sienų parašus, kad nevalia įeit negrams. Nors Vokietijoje negrų ir nedaug, bet kaip Berlyne ir kituose didesniuose miestuose dauguma tokių įstaigų traukdavo sau tarnus iš Aprikos – negrus. Kur dabar dės valdžia keletą šimtų juodų žmonių, nežinia, kadagi jų niekas nenori priimt. Priežastis tos neapykantos ant negrų, – tai vieno negro įsimylėjimas į baltą tarnaitę, kurią viliojo ir pats savininkas!..

Amerika. Vašingtone yra garsus, teip vadinamas «Gridiron Kliubas», kurian priguli daugiausiai laikraščių reporteriai. Bet jie kartais išleidžia ir pašalinius, ypač turtingus kapitalistus, su išlyga, kad svečiai neišduos kliubo slaptų. Ir ot praėjusiam utarninke tame kliube susiėjo prezidentas Ruzvelt ir milijonieriai Morganas ir Rogers, – ir susibarė. Piniguočiai kaltina Ruzveltą, jog jis baigias siaurijt Amerikos kapitalistų tiesas. Laikraščiai praneša, būk Ruzvelt ant to šiaip pasakęs: Jūs džiaugkitės mano sumanitomis reformomis; jeigu tos reformos pereis tykia, tai nekam bus geriau, kaip jums; priešingai, galės sukilt gauja (suprask: darbininkai arba biednoja liaudė), ir tada nelaukit nuo jos pasigailėjimo! — Vietinė kapitalistų spauda, pranešdama apie Ruzvelto su milijonieriais barnę minėtame kliube, pavadina prezidentą «žmonių kurstytoju», tuomtarpu jis niekas kitas, kaip pavojingiausias kapitalistas.

Prancuzija. Senatas atmetė įnešimą uždėt ant pijanų mūitus, motyvuodamas, jog «demokratija neprivalo varžyt dailės, nes per muzikę ir dailę žmonės tik tepažįsta demokratijos kultumą». – Nuo pijanų neims mūtų, nes juos mat perka tik turtingesniejie buržujai. Kodėl tač negalėtų nuimt mūtų nuo druskos, kuri Prancūzijoje brangi ir kurios daug vardieniai suvartoja?

ta ir pripildė jausmus gados žiezirbomis. Lyg priešvaniniai milžinai – turčiai ardo visuomenišką gyvenimą, žudo neturtėlius, skubinasi lyg išalkę draskunai prie netikėtos aukos. Žmonės gyvena migloje ir visi pilni protesto prieš šitą gyvenimą. Gyvenimas be šviesos, be linksmybės; graibo ištiesę rankas, sklaido tą miglą, — veltui, gyvenimas apkaltas sunkum darbu... Niekados man žmonės nepasirodė teip nelaimingi, niekur teip pilnai nepavergtą jų gyvastę, kaip apielin-kėse šmutiškių... Niekur nemačiau tiek tragi-komiško žmonių neužsiganėdijimo, kaip šitoje šalėlėje. Man rodos, kad gyvenimas mums duotas dėlto, kad sujungtumėm mūsų mislis su kitų žmonių mislimis ir dirbtumėm viską išvien, idant tuomi padaryt mūsų gyvastę gražesnę, atmainingesnę ir laisvesnę. Buvo laikai, girdėjau skaitant, kada turčių visai ne buvo; žmonės gyveno bendrovėse po kelis desėtkus – šimtus žmonių. Kiekviena tokia bendrovė perstatė savim paprastą didelę išsiplėtojusią šeimyną, genties vienų ir tų pačių pratėvių. Visi sąnariai tos bendrovės dirbo išvien, gamino visokias gyvenimo reikmenis, ir viską broliškai dalįdavosi; nieko nepardavė, nė pirkto, o gyveno tuom, ką išvien uždirdavo. Nors ne pergeriausias buvo jų gyvenimas, iš priežasties neturėjimo gerų išdarbystės įrankių, bet nebuvo nė ponų, nė vergų, nė kapitalistų, nė proletarų. O dabar, – dabar vienas nepakenčia kito, nėra tos meilės, vienybės, kurią ir Kristus kadaisiai norėjo svietan atvadijt. Ant galo, nėra tų žmoniškų jausmų, nors gamta suteikė ne gyvuliškus; teip, liudnos die-

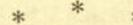
Japonija. Bus kokia pora mėnesių, kaip pietiniuose Amerikos pakraščiuose (Kalifornijoje) pradėjo yankiai persekiot vietinius japoniečius. Pav. iš daugelio mokyklų išvarė japonų kudikius, atsakė augusiems pabirkantai darbą ir tt. Ruzveltas stengėsi kaip nors tą anti-japonišką judėjimą užglostyt, teip kad neužrustijt savo fanatikų «tautiečių» ir Japonijos valdžios. Bet dalykas nė kiek nepasigerino. Dabar Tokio's atstovų rūmė, praėjusią savaitę buvo audringos scenos linkui Amerikos valdžių. Sako: «Jeigu valdžia nesutems anti-japoniškos agitacijos Kalifornijoje ir japonų vaikams uždarys mokyklų duris, tai teatmeni Vašingtonas, kad už tą atsako visa Amerika». — Kas tas yra, klausia savęs Amerikos politikieriai, — ar tai pasergėjimas ar pagrūmojimas?..

Persija. Jau seniai kas tai pasakė, jog parlamentuose ministieriai yra tiek reikalingi, kiek bliude sriubos kaulai. Įvedus naują konstituciją Persijoje ir atidarius atstovų susirinkimą, pasirodė, kad ministieriai nenori konstitucijos pripažīt, nė taikintis su jos reikalavimais: tai vėlai pasirodo posėdžiuose, tai neateina visiškai. Atstovai laukia, reikia svarstyt ir tart svarbūs reikalai, na, o be ministierių negalima. Todėl susirinkimas padavė šachui vieną iš dviejų pasirinkt: arba tegul jis priverčia ministierius kad pilnai konstituciją pripažintų, arba sako: mēs išsiskirstom ir atsišauksim į tautą, kad jų sulaužėt duotą savo konstituciją.

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Melburne, Australijoje, valdžia uždarė kalėjiman 12 socialistų už laisvę žodžio bekovojančių. Liaudė baisiai ant valdžios įtužo.

nos, vargas mokina...

Tą pasakęs Puišis atsikėlė ir pradėjo vaikščiot po grįčią. Kiti užsimislinę sėdėjo galvas nuleidę; bet tuomtarpu sugriovė smarki perkunija, nuo kurios visi lyg iš miego kniosterėjo, ir vienas iš jų, butent Lisius, atsikėlęs nuo kresės, savo storu bulsu sušuko:

— Teip, dabartiniame surėdyme mēs per silpni kovoje už buvį, ir vicnas išėjimas mums iš to padėjimo, – tai reikia perkeist tą surėdymą ant geresnio, kuris aprupjį visus žmones vienodai; o dabar mus reikia šviestis, vienytis ir kovot, – kovot su viskuom, kas tiktai mus ant kelio atsistoja ir nenori daleist mums prieit prie savo tiesų. Jeigu stipresni stoja už stipruosius, tai mus irgi reikia dručiai susirišt!..

— Lai buua pagarbintas tavo ištaramas, kuris rodo, jog ir tavę vargas išmokino kovot už buvį; teip, mēs įstengsim pergalėt tas visas nedorybes šiame pasauly. Lai visad tarpe mūsų tas žodjis gyvuoja!... Ateis laikas, kad liudnos dienos, ašarų dienos pranyks!..

Tą ištaręs Puišis, nusišluostė skepetaitė ašaras ir nušvito jo veidas revoliucijinės vilties spinduliais.

Vėjas staiga iškilo didesnis, trenksmai perkunijos be perstojimo užė, lietus su ledais nuolatos kirto į langus.

Žvakė baigia dęgt, – gyvenimas tirpsta, smertis vejas... Bet, vargas mokina žmogų kovot!..

A. Žagaras.

Kanados valstijiniai rinkimai prisiartino. Socialistai pastatė kandidatus į legislaturą nuo 20 paviety. Ikišioliai jie turėjo legislaturroje jau du vyrų. Tikisi dabar daugiau įdėt.

* * *

Prancūzijoje pakilo socializmas nauja sriove. Dabar darbininkai pamatė, kad laisvamaniškai-buržujinė valdžia nesirūpina jų reikalais, nes porą savaitę atgal sukūšo kalėjimuosna 150 darbo agitatorių, reikalaujančių darbininkams šventadienio pailsio. Laikraščiai pilni žinių apie bruzdėjamą darbininkų provincijose.

* * *

Iš visų Rusijos kraštų praneša, jog rinkimuose Dumon laimėja socialistų šalininkystės. Užkaukazėj išrinkti pasiuntiniai vien iš caro priešų. Askabade muzulmanai čielą 80 nuošimčių balsų davė už socialistus ir radikalus. Gubernijose Tulos, Tambovo ir Kalugos socialistai gavo balsų 94%; kadetai tik 4%, o caro partija — 2%.

* * *

Netoli Saint Johann, Reino provincijoje (Prusuose), 28 sausio atsitiko kasyklose baisi nelaimė: 600 kalnakasių išleido 2.300 pėdų į gilumą žemėsna ir, vos pradėjus dirbt, plyšo gazai ir užgriovė visas išeigas. Apie 200 nelaimingų sudegė ir užduso. Kasyklos pri-guli pačiai valdžiai.

* * *

Prancūzų socialistų laikraštis «L'Humanite» praneša apie rūstų bruzdėjamą armijoje, ypatingai «Republikonų Gvardijoje», kurios vyriausia stovyklė Paryžiuje. Neseniai viename barake kareiviai atsakė nuo tų savo pareigų, užtraukė «Internacionalą» (revol. giesmę) ir ėmė kviesť kitus, kad susivienytų su jais ir išreikštų užuojausmę darbininkų kliasai. Aficeriai nežinojo ką daryt, pradėjo grumot, bet pamatę, kad tas netinka, ėmę prašyt kareivius geruoju nekelt maišaties. Šiaip-teip viskas apytko, kareivių nenubaudė, o buržujiniai laikraščiai nuoširdžiai apie tą praty-lėjo.

* * *

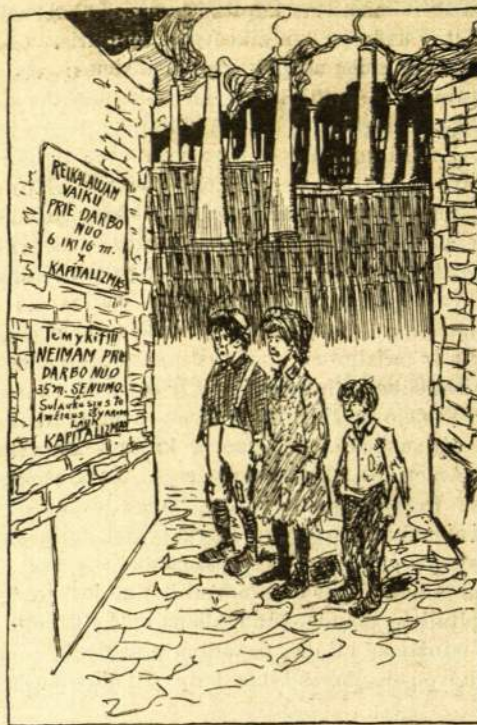
Jeigu truputį pralaimėjo Vokietijos socialistai paskutiniuose rinkimuose į reichstagą, tai tą pralaimėjimą pilnai apkloja milžiniški laimėjimai socialistų partijos Danijoje: ten tapo išrinkta suviršum 1.500 socialistų sąnariais į miestų tarybas. Tas nu-stebino ne tik Danijos konservatus, bet ir pačius socialistus.

IŠ DARBŲ LAUKO.

New Yorke 3.000 kriaučių buvo praėjusią savaitę išėję į streiką. Jie reikalavo pakelt mokestis ir įtaisyť švaresnius darbu būtus. Kaip ten su paskutiniu reikalavimu, nežinia. Bet mokestis savininkai šapu, viens po kitam skubinau pakėlė. Streiklauzių nę nebandė jieškot, nes New Yorke prakaituvės visur gerai žinomos, nieks nenori ten nę skebaut. Teip, rūbsiuviai savo streiką ir laimėjo.

Chicago knygtaisiai ruošiasi į streiką, jeigu darbdaviai nesu-trumpis darbo dienos iki 8 valandų.

Ponai ir kapitalistai tankiai stebisi, kodėl darbininkai teip ne-apšviesti, kvaili ir šiurkštų. Šitame paveikslėly matosi tris darbininkų vaikai — kapitalizmo sistemos «studentai». Užpakaly jų stovi baisų juodi mūrai tos kudikių «mokyklos» — pabrigo, kuris ne-tiktai iščiulpia visas fiziškas kudikių spēkas, bet paverčia priau-gančių darbininkų gentkartę į idijotišką gyvulėlių masą. Ar ilgai da tęsis tokia baisi vergija? Socialistas atsako: iki toliai, kol dar-bo žmonės susivienys, pakils ir nunes nuo savo sprando kapitaliz-mo valdžią.

KĄ RAŠO LIETUVIŠKI LAIKRAŠČIAI?

Išėjo 1-mas N «Skardo». Tai — savaitinis darbininkų, bežemių ir mažazemių laikraštis. Formatas veik toks pat, kaip ir nustoju-sios eit «Naujosios Gdynės». Eina Vilniuje. Adrisas: Vilnius, Til-to (Mostovaja) gatvė, N 23, b. 7. «Skardo» Redakeijai. — Kaina, užsieniuose, — metams 4 rub. Leidžia Jonas Sabas; rėdo — Broni-slava Šemytė.

* * *

Gyliukis mums, nes šiame N-re gaunam progą pranešt apie du, šviežiai gimusiu lietuvišku laikraščiu. Pirmas — «Skardas», antras tik ką gautas — «Svieto Ateitis» (The future of the World). Pas-kutinis bus mėnesinis, anot amerikonų — «magazinas». Pirmas N išėjo sausy, š.m., 6x10 colių didumo, 20 psl. storio, ant geros po-pieros. Išleidžia M.G. Valaskas, 2464 Kensington Ave., Chicago, Ill. Kaina metams 1.00. Pakraipa, — kokis tai neva «tolstojizmas» ar «anarkizmas». Abiejų gal po biski, tik nę vienas gerai rėdyto-jaus nesuprastas. Redaktorius šiaip sako pasveikinamam straips-ny: «Mūsų mieris yra: kad jieškoti karalystės Dievo ir jo teisybės, o visi reikalingi mums daiktai bus duoti; ir męs nesirūpinam apie rytiškąją dieną; nes rytiškoja diena rupis pati už save» [origina-liškai]. Redaktorius neišaiškina, kam da jieškot ir tos karalystės dievo, jeigu rytdiena pati ją parūpis. Čia, matomai, jis iš pasku-bos tokią nesuomone įleido. Da didesnė nesuomone patarmėje savo

bendradarbiams, kur stato išlygas, kad raštai turi būt «nesipriešinantys piktui». Taigi «Svieto Ateitis» pati prieš save protestuoja: ji, užgimdama turėjo viltį apšviesti ką nors, kovot su tamsybe ir piktumu, o čia sako: «nesipriešink piktam»...

* * *

«Vien. Liet.» 5-ame N-re atspauzdinta pranešimas tulo Lazausko, iš Bostono, kad Susiy-o L.A. jieškoma pirkt farma jau tapo surasta. Plotas užimaš 600 akrų, gulis Erfielde, N.H. Jeigu tikėt pranešimui, tai ištikro parsiduoda ta farma už «pamestinus pinigų»: buvusi verta 200.000 dol., dabar parduoda už 11.000 dol. Tečiaus ne už visai pamestinus, nes po 20.00 akras. Bet kadagi dirbamos žemės esą tik 200 akrų, todėl akro vertybė jau pakyla iki 50.00 dol. Nupirkus, da reikėtų pridēt įtaisimui «kolonijos» koks 25.000 dol. Tat pareitų akras dirbamos [naudingos] žemės į 150.00 d. Kiek galētų tilpt pavargēliū? Reikētų tas sąmoningai apskaitliuot ir apsižiūrēt, idant nėmest sunkiai sudētų skatikų į amerikoniškų žemės «grafterių» gerkle.

* * *

«Lietuvos» 3-čiame N, p. Olševskis rūsčiai atsiliepē ant mūsų patēmijimo apie pasiskubimą išsiųst ant jo rankų sudētųjų aukų. Užsirūstino ant tiek, kad paskyrē visas aukas suvalgymui, girdi «man visai nerūpi, kurie iš jų [socialistų ir demokratų] tas aukas suvalgys». Nežinom, ar revoliucijai renkamias aukas valgo, ar perka ginklus; tame nē nesiginčysim su p. O. Mēs norējom tik maždaug suprast tą, ko nebuvo pirmias viešai paaiškinta, — tą, kas visuomenē apeina ir apie ką gavom keletą užklausimų, nors ne mus priderējo klaust. p-ui O. nereikējo supykt, nes mēs neturējom jokios blogos mislies ar nuožvalgos jo teisingume. Paaiškįdamas, jog tos «nepaskirstytosios aukos», pasiųstos p. Dūdžiui, yra suplaukē nuo 16. I. iki 27. XI. 06, — p. O. užganēdino ne mūsų tuscia žingeidumą, bet aukavusia visuomenē. Tas vistiek būt reikējē padaryt ar anksčiau ar vėliau. Bet... da vienas visgi liekti neaiškum: delegacijos pinigai. p. Dūdį gal laikoma už revoliucijos komitetą. Bet tie pinigai da ne revoliucijai. Reikējo paskirt, ir pažymēt, kam paskiriama. Tada būtų galējēs p. O. juos išsiųst. Visuomenē pavedē delegacijos aukas p. O. globon. Už tą jis atsako. Ar atsakys, jeigu kita ypata kur kitur padēs, negu visuomenē norēs?

TARPTAUTIŠKAS ŽODYNĖLIS.

Abalijencija (lot.) nusikratymas nuo ko, išsižadėjimas, perkėlimas nuosavybės tiesų ant kitos ypatos.

Abazūras (l.) uždanga ant lempos.

Abdikacija (l.) atsakymas, perleidimas sosto arba vietos kam kitam.

Aberracija (l.) iškrypimas [iš proto], suklydimas.

Abiturentas (l.) mokinys išduodantis subrendimo egzameną.

Abjudikacija (l.) neprišūkinimas prie ko, išsiteisinimas.

Ablucija (l.) nusiplovimas rankų.

Abnegacija (l.) atkaklumas, užsigynimas.

Abnegatas (l.) nepaisantis apie save.

Abolicija (l.) panaikinimas [vergijos], nugriovimas, panaikinimas, atleidimas bausmės.

Abominacija (l.) pasikoktėjimas, pasibiaurėjimas.

Abonementūra (pranc.) užsiskaitymas laikraščio, prenumerata.

Abonentas (pr.) skaitytojas laikraščio, užsiskaitytojas.

DARBININKO KRONIKA.

Garsus Amerikos raštininkas ir reformatorius, Robertas Hunter, viešai spaudoje apsiskelbē pastojęs socialistu. Sako: «ir tokiu būdu aš tampa tiesioginiu priešu vyriausiai mūsų draugijos ydai, minėtina, kapitalizmui, kurs gimdo visas baisiasias žmonijoje nelaimes».

Po visą Ameriką darbininkų organizacijos kelia iš naujo protestus prieš Kolorados ir Idaho valstijos valdžias, kurios metai atgal išvogē iš namų tris nekaltus anglekasių vadovus: Moyer, Haywood ir Pettibone, ir įmetē laiko kalėjime. Juos kapitalistai skundžia užmušējystėje ex-gubernatoriaus Steunenbergo, bet jokių darodymų negali iš niekur iškast. Vienatinē jų kaltybē buvo, tai kad ištikimai stovējo už darbininkų reikalus. Kapitalistai to pareikalavo, valdžia sutiko, o policija išvogē ir įmetē bastilijon. Augščiausias Amerikos teismas tokį biurų darbą užtvirtino.

Kentucky užmušē kapitalistą Goebel, republikonų kandidatą ant gubernatoriaus. Tuojaus po to pasmuko iš Kentucky'io ex-gubernatorius Taylor, teipgi republikonas, kurs su užmuštuojuo kovēsi už gubernatorystę. Menama, kad Taylor savo priešą ir užmušē. Dabar Taylor yra Indijano valstijoje ir tenyktē valdžia neišduoda. Socialistų laikraštis «Appeal to Reason», — pasiremdamas ant Amerikos aukščiausio teismo kurs užtvirtino išvogimą Kolorados nekaltų anglekasių, — paskyrē 1000 dol. dovanų tam, kas išvogis iš Indijano Taylor'ą ir atiduos į teismo rankas. — Patįs kapitalistų laikraščiai sako, kad dabar socialistai prispyrē valdžią ir Ruzveltą į kampą. Akyva, kaip užsibaigs tas įdomus, baisus, juokingas ir tragi-komediškas incidentas!

Paterson'e, N.J., areštuotas redaktorius italų laikraščio «Revolucijinė Peržvalga».

Sausio 3 d., š.m., pasimirē Baltimorėje įžymus Amerikos raštininkas, Ernestas Crosby. Jis buvo šalininkas laisvamanių ir anarkistų. Tečiaus ir socializmo judėjimui jis nemažai buvo pasidarbavęs.

Per porą paskutinių savaičių popiežius gavo iš viso svieto šalių apie 2.000.000 dol. aukų anarkijos darbams, t.y. kovai prieš Prancuzijos valdžią.

Pasimirē Kijovo kalėjime garsus pirmosios caro Dūmos atstovas, Anikin. Nuo jo žodžių drebējo visi ministrai, ponai ir visos kadetų klikos.

Ant Prancuzijos pinigų valdžia liepē ištrint parašą, «Dieve, sergėk Prancuziją», o liepē įdēt: «Liūnosybē, lygybē ir brolystē».

«Lietuvos» statėjų streikas užsibaigē. Mums teip rašo: «streikas «Lietuvos» birbantorių [išleistuvėj] užsibaigē; statėjai laimėjo tą išlygas, kurios buvo pagarsintos «Lietuvos» 52-me nr. pereitų metų, su toms išlygomis, jog Olševskis gwarantavo darbą ant 3 mėn. visiems dabar dirbantiems darbininkams. Streikas tvērē 48 val».

Vienas mūsų partijos draugas atsišaukia į visuomenę, užklaudamas, ar verčia kas garsiąją Sinklėro apysaką «The Jungle» (Raištai). Jeigu kas verčia, tai jis duoda tos knygos atspaudinimui lėšas. Jeigu pasirodys, kad nieks da neverčia, o norētų kas tą darbą

užsiimt, tai prašo atsišaukt prie jo per «Kovos» redakciją, — dėlei susipratimo apie tą visą reikalą. Jeigu kas verčia, lai praneša visomenei, idant nesiimtų kas kitas už vieno ir to paties darbo.

«Krikščioniškasai socializmas» vėla pradeda Amerikoje atgyt, po dvejų metų apsilpimo tojo judėjimo. Jų laikraštukas — «The Christian Socialist» [adr.: 5406 Drexel Ave., Chicago, Ill.], naujai pertaisytas gražų išpūdį suteikia; straipsneliai pilni darbininkiškos dvasios ir net revoliucijoniški. Apstus burelis kunigų darbuojasi po devizu «Tegul bus Valdžia Auksinė o ne Aukso valdžia»...

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Garbi Redakcija!

Meldžiu patalpint tą trumpą raštelį, apie Damijoniaičio medegą neapykantai LSPA. Atskaitoje N.19 SLA. M.J.

14 Damijonaitis išpylė šliupiškus pipirus ant lietuvių socialistų, sakydamas, jog esą karštuoliai ir be takto; trukstą mokslo, apšvietos. Jeigu p. D. butų apšviestas ir mokytas, tai neplatintų tarpe SLA. ir LSPA. neapykantos; žinotų, kad per atskaitą SLA. nepridera ant organizacijos ar neapkenčiamų ypatų plusti, juk atskaitos yra išleidžiamos lėšomis minėtos organizacijos išdavimui sąnariams rokundų o ne pasivaizdijimams. — Toliau rašo, kad neužilgo turėšs SLA. savo organą. Bet p. D. labai karštas, jis nelauke nė organo, pasiskyrė sau pats už savo organą atskaitą, ir kaipo redaktorius jo, duoda socialistams lekcijas. p-ui. D. juk yra ganėtinai laikraščių, per kuriuos galėtų kovoti su socializmu ir socialistais bei vest juos ant «tikro» kelio, taip kaip kovoja: Szliupai, Butkai, Astramskai, Pukai, ir t.t... O tu, vargše socialiste ir socializme, — kentėk!..

Ex- prez. 49 kp. SLA. Meriden Conn. J.J. Januševyčius.

APGARŠINIMAI.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: Mc Kees Rocks, Pa. 4.80. Allegheny, Pa. 1.50.* Melrose Park, Ill. 4.50. Worcester, Mas. 7.20 Cleveland, O. 3.20. Meriden. Conn. 10.60. Minersville, Pa. 5.20. Wilkes Barre, Pa. 1.80. Passaic, N. J. 2.80. Rochester, N.Y. 1.40. Philadelphia, Pa. 2.80. *Prenumerata:* V. Dargis, Kensington, Ill.; J. Jokaitis, Donora, Pa.; V. Žilinskis, Chicago, Ill.; J. Povilaitis, Minersville, Pa.; A. Levanas, Brownsville, Pa. — po 1.00. P. Zemkus, Hepziboh, W. Va. 1.40. J. Kursas, Lawrence, Mass. 75c. J. Šuipis, Phila, Pa. 50c. J. Tapaucakas, Minersville, Pa.; Norvydas, N.Y. už subs.k.; M. Kalacki, Renton, Wash.; B. Survila, ir A. Survila, Sprigfield, O.; F. Tumaševyčius, Forest City, Pa.; B. Jankauskas, Auburn, Ill.; A. Rollan, Springfield, Ill. — po 2.00.* J. Vasiliauskas, F. Guzauskas, ir A. Kiedis (nž subs. k.). Chicago, Ill.; — po 1.00. K. Preikš, Bellwood, Ill.; J. Klav, Oak Park, Ill. — po 1.00. *Agarsinimai:* 1.75. Pavieni «K». NN 25c.* 25. Buvo 111.58 Viso 188.28

Išleidimai:

Redakcijos reikalai 3.17. Tekniška «K» dalis (sustatimas 18.00. Išsiuntinėjimas 2.06. Nuvežijimai 1.50.) Alga redakt. už sausi 50.00 Viso 74.73 Iėjo 188.28 Išėjo 74.73 Lieka 113.55

«Kovos» Fondau:

B. Survila ir A. Survila, SpringfieId. O. — po 1.00. = 2.00. P. Zemkus, Hepziboh, W. Va. 13c.* Philadelphiajus nuo 1-mos kuopos prakalbų 7.05. Viso 9.18 Buvo 303.28 Viso 312.46

LSPA. Centro Išidininkas

T. Andziulaitienė.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Elizabeth, N.J. krikščionose pas L. Čepuką, per Julę Gavenienę: M. Valčiulienė 35c. K. Žoba 30c. A. Makutėnas, A. Malekaitis, A. Jakuntas, A. Malele, J. Jozonis, J. Gavenienė — po 25c. J. Čepukas 10c. K. Čepukas 5c. Viso 2.30
Mc Kees Rocks, Pa. LSPA. kuopos draugai: B. Malšis 3.00 S. Dilis 2.00. K. Česūnas, B. Česūnienė, C. Tuskonis, P. Tuskenis, A. Žvirblis, J. Aviza, A. Tilla, J. Audrikonis, S. Kurkis, A. Taraldis — po 1.50. Viso 20.00
New York, N.Y.: J. M. Danielius, J. Ancerevyčius, J. Jukeilis — po 1.00. Viso 3.00
Springfield, Ill.: V. Černiauskas, S. Katkevycius, J. Žvingila, P. Raugeliene — po 1.00. J. Žvingila, J. Brundza, T. Galinis, J. Raulinaitis, V. Burba, V. Žvingila, M. Staninas, S. Katkevycius, B. Lagūnas, S. Monkus, J. Petrauskas, J. Šalaševyčius, L. Lastonas, M. Kelerkienė, M. Monkienė, F. Goldstein, (žydas) — po 50c. J. Tecelauskas, A. Ukelis, J. Marijonaitis, J. Misiukevyčius, K. Rutkauskas, V. Rutnšinskas, V. Mazaitis, A. Benikis, K. Juraitis, A. Puišienė, J. Karaška, J. Kulikūnas, L. Jonikas — po 25c. J. Tunila 10c. Viso (atėmus susirinkimo lėšas) 14.48
Philadelphia, Pa. nuo prakalbų 30 gruodžio 23.85. Atėmus kaštus salės, plakatų ir kelionei kalbėtojų 9.75, lieka 14.10 kurie paskirta per pusę «Kovos» Fendan ir revol. Lieka 7.05
Chicago, Ill.: nuo prakalbų 20 ir 22 sausio, per 4-tos LSPA. kuopos sekr. A. Lechovyčių 26.10
St. Louis, Mo. nuo prakalbų 25 lapkr. per J. Vasilauką [5.00] Bridgeport, Conn. nuo prakalbų 26 sausio per J. Sagevy. [5.00] [5.00] 2.54
Springfield, Ill. surinkta J. Žvingilo ir J. Tunilos: Rusinskis, V. Tunila, A. Kalvinckas, A. Urbus — po 50c. P. Čebatorius, J. Trienys, N. Urbus, P. Jocyus, P. Stankevycius, S. Stankevycius, P. Burcikis, J. Tunila, M. Čekauskis, K. Stasiukynas, P. Sprindzūnas — po 25c. K. Kasparas, J. Tecelauskas, A. Gediminas, B. Kavaliauskas, J. Stasiukynas — po 10c Viso (išėmus [5c. pers.] 5.20
Minersville, Pa.: J. Merkevycius, M. Merkevycienė, J. Kušlikis — po 1.00. J. Čiudinis, J. Čiudinienė, L. Klevinskas, O. Valčiūtė, A. Pečiukaitis — 50c. Viso 5.50
St. Clair, Pa.: A. Diedulaitis 1.00. P. Mačiukaitis, John Clifford, A. Žukauskas — po 50c. K. Klizas, P. Kralikas, P. Ladaičiūtė, M. Išganaitis, P. Raižys, J. Kunickas, J. Emutis, A. Kazlauskas, V. Šiaulinskas, A. Švedas, A. Sitriežis, D. Sadaitienė, John Shuster, P. Šiaulinskas, V. Elmūtis — po 25c. Viso (išėmus 10c. pers. ir 1.15 „Lit. Fondan“) 5.00
Elizabeth, N.Y. nuo rajono konferencijos 4.75
Hartford, Conn.: P. Petraltis, K. Ramanauskas — po 1.00. T. Penovyčiūtė 50c. I. Mocivilas 25c. J. Zemkus, T. Apanavyčius — po 5c. Viso (išėmus 5c. pers. ir 1.00 kank.) 1.80
Harrison, N.Y.: P. Kačergius 5.00. A. Karčėmnikas, J. Adomavičius, J. Bilinckas — 1.00. M. Gurevičius 55c. J. Rogagincas, J. Papartis, J. Palseavičius, J. Grinius — 50c. J. Bruzas, L. Skirpus, A. Jonaitis — po 30c. V. Zingzda 28. A. Piliackas, Ona Mi-

čiulienė K. Mičiulis, J. Lauraitis, J. Žilincas, K. Gepluckas, M. Kašeta, M. Sinkevičius, J. Jonovičius, A. Juknelis, A. Silvestravicius, Z. Selvestravicius, M. Stanelis, J. Norkus, J. Jankauskas, K. Krullikas, Nema, J. Zengelauskas, J. Jusaitis, J. Lutkus, F. Be nešūnas, K. Morozas, J. Šukys, P. Komineckas, V. Juodzevičius, P. Kirvis, J. Veveris, A. Adomavičius, A. Govenas, J. Senkevičius, P. Zolynas, P. Mačiulekis, V. Alita, B. Mikulis, F. Lingis, P. Kičas, J. Abromaitis, A. Jurgelienis, J. Stanelis, J. Vinikevičius, A. Zoly' nas, A. Stanelis — po 25c. Sykiu 22.23. Smulkių 1.57 Viso 24.10 Buvo 926.25 Viso labo 1053.07

Rutkaus brašiuočiai.

Hazleton, Pa. 45 SLA. kuopa: K. Merkevycius 1.00, A. Remeikis 50c. J. Kirtiklis 50c. V. Maslauskas 25c. M. Maslauskienė 10c. M. Maslauskutė, J. Gelgauda, P. Butkevycius — po 25c. M. Celgaudienė, J. Dagilius — po 5c. B. Ivanauskas 10c. Viso 3.30 Buvo 20.42 Viso 23.72

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau giminaičio Prano Pilvialio, kuris du mėtai kaip apleido Scranton'a, Pa. Jis pats, ar kas kitas teiksis duot žine adresu:

J. Šukys, Rhone, Pa. Luz. Co.

Teatras ir Balius!

Su deklamacijomis ir kitokiems gražioms zobovoms, atsibus 8 vasario, salėje «Washington Hall», 525 So. 4-th st., Philadelphia, Pa. Prasišės nuo 7 vak. ir bus iki ryto. Įžanga 25c. Parengia 1-ma LSPA. kuopa. Visus nuosirdžiai užkviečia KOMITETAS.

Koncertas ir Teatras.

Parengtas per 34 kuopą LSPA. Atsibus nedėlioje, 10 vasario, lietuviškoje svetainėje po nr. 103 Green st., Waterbury, Conn. Bus lo šiama komedija «Vienas iš mūsų tur apsvesti». Teipgi bus dainos, monologai, deklamacijos ir prakalbos drg. Grigaičio. Prasišės 7.30 vakare. Įžanga kiekvienam 15c.

Užprašo KOMITETAS.

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

- Organizatorius* A.Petratis,
397 N. Front str. Grand Rapids, Mich.
- Sekretorius susin* K. Rutkus,
1418 So. 2-nd st., Philad. Pa.
- Sekret. turtų* - P. Bukšnaitis,
102 Grand st., Brooklyn, N.Y.
- Išdininkas* - T. Andziulaitienė,
2135 So. 9-th str., Philadelphia, Pa.
- Knygius* - A. Bernotas,
1418 So. 2-nd str., Philadelphia, Pa.

AGENTAI „KOVOS”.

M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia, Pa.
E.FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
J.GERDAUSKAS, 54 Lafayette ct.	New Britain, Conn.
F.NARVYDAS, 544 W. 49-th str.	New York, N.Y.
J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A.STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J.ULINSKAS, 284 Moyallan st.	Wilkes Barre, Pa.
J.VŽINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
J.ZEMAITIS, 824 Bank st.	Waterbury, Conn.
J.RAULINAITIS, 25 W. 2nd st. (room 21)	So. Boston, Mass.
K.LESEVYČIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B.Kondratavičius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J.Petrikis, 1514 Ross ave.	Scranton, Pa.
J. Vaitkevičius, 40 Walnut st.	New Haven, Conn.
J.Jasulevičius, Bx 6	Minersville, Pa.
P.Naudzius, Bx 392	East St Louis, Ill.
A.Ramanauskas, 122 Essex st.	Lawrence, Mass.
M.Glinskis, 989 Bank st.	Waterbury, Conn.

Keliantis agentas K.Rutkus.

A.Simonaitis, 146 N. 4-th st. Brooklyn, N.Y.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus ekančiai: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose atsibūva 4-tame utarninke kožno mėn., Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd st., 8 val. vak.; ir kožname nedėldienyje, po nr. 229 Pine str., 1 val. po p., atsibūva sus. lavinimoei.
Skr. A. BERNOTAS, 1418 So. 2-nd str.

Cleveland, O., 3-čia LSPA. laikys susirinkimus dasyk mėnesy: 1. kas 1-mą utarninką, 7 val. vakare ir 2. kas 3-čią nedėldienį, 3 val. po pietų. Atsibus po nr. 210 Central Viaduct.

Kuopos sekr. J.LABANAUCKAS.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūva pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsibus paskutiniam nedėldieny kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869—33rd place.

Organizatorius J.JANČAUSKAS, 95 Canalport ave.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėldienį kožno mėnesio ir kiekvieną pėtnyčią vakare diskusijas ant 268 Main str., „Socialist Party Headquarter”

Organiz. J.GERDAUCKAS, 54 Lafayette str.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys susirinkimą 3 d. Vasario (February) 3 v. po piet., F.J.Bagociūsus moksleinėj, 2226 Forbee str.
KOMITETAS.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosj paskutiniam nedėldieny kiekvieno mėnesio, po No. 328 Clifford str.

Skr. K.VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą nedėldienį kožno mėn. Kampas E. Market st. ir Meade str. 4 val. po piet.
Skr. J.ULINSKAS.

Newark, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ketvergą kožno mėnesio, po No. 103 Jackson str. 7.30 val. vak.

Skr. A. STANELIS, 74 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.GRINIUS, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyt susirinkimus kiekvieną pirmą nedėldienį kožno mėnesio, 2-rą val. pietų, salėje J.Lietuvninko.

Prat. rašt. J.RAMANAUCKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame utarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L.J.K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V.J.PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasdės nuo 2 val. po pietų. Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną panedėlį nuo 7.30 vakare svetainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Skr. M.JOKUBAUCKAS

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai la ikysis naujoj vietoj: L.Steponkaus salėje, 1120 So. Leavitt str. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dasyk mėnesy: po 1-am pirmą subatvakarij ir po 15-tam.

Skr. J.KILIKEVYČIUS, 68 W. 25-th str.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sek. J.BANIULIS.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kėrtė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apšvietos.

KOMITETAS.

Naugatuoko ir Union Cyties, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus dasyk ant mėnesio: 1-mą seređą po pirmam kožno mėnesio laiko mitingą su protokolu, o 3-čią seređą po pirmam laiko paskalbėjimo susirinkimą. Vissada prasideda 7.30 vakare, lietuviškoje salėj Linden Parke.

Kuopos sekr. B.ŽURYS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas seređos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L.U. Klube, 521 Grand Ave.

KOMITETAS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5.

KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėldienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, Paddy William salėje, po nr. 122 1/2 N. 6-th str.

Skr. J. KLEBAUSKAS, 7 Mill Row

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str.

Organizatorius J.GARŠVA.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą ketvergą po 1-mai kožno mėnesio, 7 1/2 v. vakare, L.P. Klubo kambariuose, Bank str.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūva du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinę subatą mėnesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V.Narijauskas, 2 Suffolk st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėldienį, po No. 426 Main str.

Org. J.G.SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-rą nedėldienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str.

KOMITETAS

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėldienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų, Harugari salėje, kampas 10-tos ir Carr gatvių

Sekret. J.K.VASILIAUCKAS, 1701 N. 10-th st.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J.Apalienskio, 162 First st. 5 v. vakare. Užprašom visus atsilykint.

Organiz. P.SAKATAUCKAS, 9 Aspen st.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus paskutinį nedėld. kožno mėn. po No 304 W. Centre str.

Skr. J.MICKUNAS, 1233 E. Pine str.

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dasyk mėnesy — po kožnos 10-tos ir 25-tos seređoms.

Est. prat. ir turtų, J. Prodzifinas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūva 3-čiam nedėldieny kožno mėnesio po N 60 Wells Str.

S.STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3 1/2 po pietų, kas kuopos sekretorių K.Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir trečią panedėlį, pusę po 7 vakare, po adresu: 109 East 3-rd st., tarpe Ave A. ir Ave I.

Kuopos Sekr. J.J. DANIELIUS.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus kožną ketvergą po 1-mai dienai mėnesio, 7 val. vak., pas drg. Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom atsivest naujų.

Skr. A.ŽUKAČKAS.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas mėnuo, pripuolančiame po 15 tos mėnesio dienos nedėldieny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D.LEKAVYČIUS, Bx 7

Allegheny, Pa. 55 tos LSPA. kuopos atsibus susirinkimai kas antrą ir kas ketvirtą nedėldienį mėnesio, 3 val. po pietų, namuose išdininko, J.Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesy: po 1-mai ir po 15-tai nedėldieniuos, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J.SMALLIS, 270—274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedėldienį mėnesio, L.N.Klube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą seređą kožno mėn., po N 111 Pine st. J.Baturos salėj. Sekretorius K.ARIALIS, 106 Bond st.

Graži dovana Naujiems Metams!

Priegtam labai naudinga yra gera knyga arba laikraštis. Draugai norintys pradžiuginti savo prietelius, nusipirkit knygą arba užsteliuokit pas mane ir leiskit pasiūtį jiems, arba užrašykite gerus laikraščius, kaip „Kovą“, „Vienybę“ ar „Lietuvą“. Pas mane perkant knygas, už 4.00 duoda dovaną už 50c., o užsirašant ar užrašant kitam minėtus laikraščius, duodu dovaną knygomis už 25c. Geriausiai tinkančios knygos dovanai yra Geografija 2.50, 4 knygos liet. pasaku po 1.50 žėdna arba 6.00 visoms. Spėka ir Medega 2,00; Ethnologija 2.50. Žodinas liet. ir angliška 3.00, abi dalis 6.00. Lietuvos Istorija 2 dalis po 2.25, abidvi 4.50. Dainų Knyga 2.50. Biblija, didžiausia knyga lietuviškoj kalboj, Orakulas, arba burtų ir monų knyga 3.50. Visos tos knygos sauniai apdarytos ir aplaikę jas džiaugsis. Turiu tūkstančius kitokių, kokios tik yra lietuvių kalboj. Draugai, užsteliuokit ant žiemos vakarų.

Visada kreipkitės pas savo draugą
Fortunatas J. Bagorius.
Box 1399 Pittsburg, Pa.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ
H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.
Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisizneka lietuviszkai. Pigiios prekės.

VIENTINIS LIETUVIŠKAS
SALIUNAS
JULIUS CALMIN

Visoki skanęs švieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likerai; puikūs cigarai.

Mechanic st., Camden, N.J.
Bell 'Phone, 868—x E. Phone, 1033—A.

Š t o r a s .

Ant kampo, pirtk arba rendavot, labai pigiai. 1722—1724 So. Front st. Philadelphia. Pasiteirauk pas: J.Rhea Craig, 3-čia ir Tas-ker. (3—6)

„Kova“

Išsina kas pėtyniā. Prenumerata į visas dalis svieto:
metams \$ 2.00
pusmečiui \$ 1.00

Apgarsinimū prekė:
sykį colis 50c.; colis per mėnesį, 1.00; colis per metus, 10.00.
Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, reikia adresuot:

„KOVA“

1418 So. 2-nd Str., PHILADELPHIA, PA.

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J.O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
Subscription rates:
One year in all parts of the world, 2.00;
Six months " " " " " " " " 1.00
Advertisement rates on application.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

Ant Akmenu Railroad Laikrodėlis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra vi-
*ur vartojamas geležinkelio tarnų, kaipo geriausiai laikantis; ga-
ntuo ant 25 m.*

Šį laikrodėlį pasiūsiame C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėjijimu išgaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresui \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencidgėlį su kompasu dykai.

EXCELSIOR WATCH CO.,

902 Central Bank Bg, Chicago.

Louis Steitz

Agulniai pardavinėja degtinę, vyną,
alų, porterį ir girą.

Agentas ir pirklys WIEDEMANN'O alaus.

1120 PENNSYLVANIA AVE. ALLEGHENY, PA.

Lietuviu Gydytojas

A.L. Graičunas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatves, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokit save apgaudinēt visokiems profesoriams, specialistams ir šundaktariams, pas kuriuos tik pinigūs sukisate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunat. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A.L. Graičūną. Jis duos tau teisingą rodą DYKAI ir pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ilgai gydymas trauksis. Dr. A.L. Graičūnas neuvaždžiojo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; kurį apšima išgydyt, išgydo greitai ir už mažą užmokėstį.

Už suželetus visada užstoja ir kompanijų agentai nenuperka manęs. Suželetiams prie darbo, karų, geležinkelių ir t.t., suteikia greitą pagelbą ir rodą.

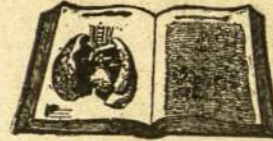
Gydo visokias ligas: vyriškas, moteriškas ir vaikų ligas. Valandos priėmimo ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 ryto iki 10 val. vakare.

Telefonas 7399 Yards.

EXTRA!

nauja didele

daktariška

EXTRA!

lietuvišką

KNYGA

VADOVAS IN SVEIKATA.

Trečiū kart atspaudinta ir vel 50 tukstančių egzemplioru. Parašyta Profesoriaus Dr. E. C. Collins M. D. trečias atspaudinimas, su daug nauju pridėjimu ir pnuatesniu paaiškinimu, apie visokias ligas ir kaip buti sveiku ir laimingu, pripildita per: **DIREKTORIŪ Dr. COLLINS MEDICAL INSTITUTO.**

Toj naujoj knygoj — teipat yra daug koleravotu paveikslu, perstatant visas paslaptis subudavojimą žmogaus kūno ir orgaus vidurines sistemas; teipat ir kudiki motinos viduriuosų nuo minutos prasidėjimo iki užginimo, vienolika permannose ir augimą viduriuose. Toj knygoj yra daug slapybiu atidengimo labai akyvu žiniu, apie lytišką susinesimą; apie ką dar iki šiol nieks taip aiškiai ir atvrai, neatidenge ir nepaaiškino lietuviškai.

Tą Didejį Naujoji knygą „VADOVAS IN SVEIKATA“ nors kastuoja 45 cen. bet kuris atsius 10 cen. stąpoms už prisiantimo kaštus ir savo adresa, tai ji, bus prisiusta kožnam; kaip vyrams taip moterims, sveikiems ir sergantiems, visiems yra labai naudinga, tą knygą. Kas ją perskaitys (kurie yra didumo per 200 dideliu lapu) ne tik mokes kaip butii sveiku ir laimingu, bet ir daktariškai moksliskai apsišvies. Tie ką jau dabar serga o nori buti sveikais, bet be geru Daktaru ir vaistu negali but išgyditi, — tai Dr. E. C. Collins Medical Institute, apart paties Profesoriaus yra daktarai Specialistai ant kožnos ligos ir geriausi išrasti vaistai Instituta Laboratorijoi; su kuriais nieks negali susilygint ir aprašant lią per gromatą arba atėjus in Ofisa, kokio vardo liga nebutu, tampa be apsirikimo išgyditi, jeigu liga yra dar išgydoma, kaip vyrai taip ir moteris. Atejas in Ofisa arba rašant tik lietuviškai geriause išreikt savo jausmus ir nesveikuma. — Vaistus išsiunčia per Expressa. in visas dalis Amerikos Suvienytu Valstiju, Canada, Mexica, Europa ir kitas dalis pasaules. Rašant adresuok:

Dr. E. C. Collins Medical Institute,

140 W. 34th St.,

(netoli Broadway)

New York, N. Y.

Ofiso Adins: nuo 10 iš ryto iki 5 po piet, Šventoms dienoms nuo 10 iki 1 po p, ir vakarais: Utarike, Seredo, Ketvergo ir Petnyčioj nuo 7 iki 8 adina.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

DIDŽIAUSIA SĄKROVA OVERKOČIŪ VISOKIOSE PREKĖSE

NAUJAUSIOS ŽIEMINĖS MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam vienus metus **UŽ DYKAI!**

L.Freedman & Son.

VIENA PREKĖ

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

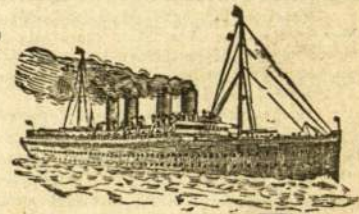
Kampas South ir 4-tos.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmains pinigūs ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.